

СЫР ТАБИҒАТЫ

ҚОҒАМДЫҚ - ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ГАЗЕТ

ОБЩЕСТВЕННО - ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

2013 жылдан бастап шығады ● Апта сайын жарық көреді ● E-mail: syr.tabigaty@gmail.com ● www.syrtabigaty.kz

ҚАЗАҚСТАН МЕН ЖАПОНИЯ АРАСЫНДАҒЫ JCM БІРЛЕСКЕН КОМИТЕТІНІҢ БІРІНШІ ОТЫРЫСЫ ӨТТІ

Бүгін Қазақстан мен Жапония арасындағы JCM (Joint Crediting Mechanism) Бірлескен комитетінің бірінші отырысы өтті. Бұл тарихи оқиға климаттың өзгеруіне қарсы сәтті жақты ынтымақтастықты дамытудағы маңызды кезең болып отыр.

Отырысқа Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар Министрлігі Ерлан Нысанбаев, сондай-ақ Жапонияның ҚР-дағы Төтенше және Өкілетті Елшісі Ясумаса Ииджима және ҚР Сыртқы істер министрінің орынбасары Әлібек Бақаев қатысты.

Кредиттеудің бірлескен механизмі (JCM) Париж келісімінің 6-бабында қарастырылған

құрал болып табылады, ол көміртегі ізін азайтуға және озық технологиялармен алмасу және бірлескен жобалар арқылы тұрақты дамуға ықпал етуге бағытталған.

2023 жылы Қазақстан мен Жапония JCM бойынша өзара түсіністік туралы Меморандумға қол қойды, ол қазақстандық кәсіпорындарда инвестициялар тарту және заманауи жапон технологияларын енгізу үшін жаңа мүмкіндіктер ашты.

Отырыста JCM іске асыруға дайындықтың негізгі нәтижелері ұсынылды, соның ішінде:

- JCM Бірлескен комитетінің тең төрағаларын бекіту,
- ережелер мен нұсқаулықтарды бекіту,

• JCM Бірлескен комитетінің хатшылығы мен бақылаушыларын бекіту.

Қатысушылар сонымен қатар парниктік газдар шығарындыларын азайту саласындағы перспективті жобаларды, сондай-ақ JCM механизмі шеңберінде көміртегі кредиттерін беру тәртібін талқылады.

Бірлескен комитет одан әрі бірлесіп жұмыс істеуге және жобаларды іске асыруға дайын екендігін растады.

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар Министрлігі, www.gov.kz материалдар бойынша.

12+ №4(482)
 ақпан
5 февраля 2025
 february
 Сәрсенбі • Среда • Wednesday

В КАЗАХСТАНЕ УТВЕРЖДЕНЫ НОВЫЕ ПРАВИЛА МАРКИРОВКИ ТОВАРОВ

ЧИТАЙТЕ НА 2-Й СТРАНИЦЕ

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ УДОБРЕНИЙ НЕГАТИВНО СКАЗЫВАЕТСЯ НА ЧИСЛЕННОСТИ ОПЫЛЯЮЩИХ НАСЕКОМЫХ

ЧИТАЙТЕ НА 3-Й СТРАНИЦЕ

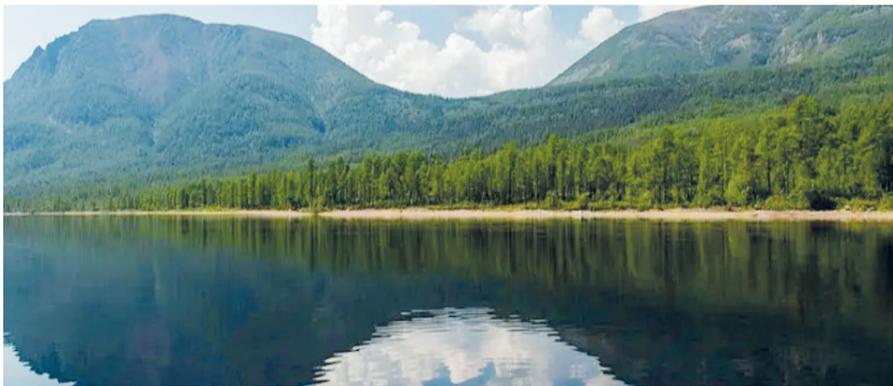
В КАЗАХСТАНЕ СТАРТОВАЛА МАСШТАБНАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ И КОММУНАЛЬНЫХ СЕТЕЙ

ЧИТАЙТЕ НА 5-Й СТРАНИЦЕ

КАЗАХСТАН ОЦИФРУЕТ ВСЕ ВОДНЫЕ РЕСУРСЫ СТРАНЫ ДО КОНЦА 2025 ГОДА

Министерство водных ресурсов и ирригации планирует до конца года

377 магистральных каналов, 56 прудов, 297 водохранилищ и 548 дамб на территории

завершить разработку информационной системы по водным ресурсам, передаст агентство Kazinform.

Как отмечает ведомство, будут оцифрованы и внесены в систему 17 736 рек и 2 949 малых озер, границы Каспийского и Аральского морей, 8 водохозяйственных бассейнов и 77 водохозяйственных участков,

Казахстана.

Кроме того, к работе привлечена подведомственная организация Министерства водных ресурсов и ирригации - Информационно-аналитический центр водных ресурсов. Эта структура занимается сбором и обработкой всех данных в сфере водного хозяйства, краткосрочным

и долгосрочным прогнозированием, моделированием и другими работами.

- Внедрение системы позволит создать единую цифровую платформу для учета и управления водными ресурсами, повысить прозрачность и эффективность их использования, а также делать более качественный анализ и прогнозы для предотвращения чрезвычайных ситуаций. На сегодня завершается разработка модулей для учета воды и оперативного мониторинга текущего состояния водных ресурсов. После завершения этой работы планируется пилотное тестирование системы и обучение пользователей, - сообщил вице-министр водных ресурсов и ирригации Аслан Абдраимов.

Ранее сообщалось, что в четырех регионах Казахстана осуществляется массовый сброс воды с водохранилищ.

Как уточнили в Министерстве водных ресурсов и ирригации РК в ответ на запрос агентства Kazinform, Казахстан и Россия создали рабочую группу для контроля за состоянием Ириклинского водохранилища.

По материалам А.Сердалиной, inform.kz, фото: Kazinform.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ	Ср., 5 февраля 2025	Чт., 6 февраля 2025	Пт., 7 февраля 2025	Сб., 8 февраля 2025	Вс., 9 февраля 2025	Пн., 10 февраля 2025	Вт., 11 февраля 2025
Кызылорда Источник: gismeteo.kz Долгосрочный прогноз погоды является ориентировочным и отражает только характер изменения погоды.	Облачно 0°C -7°C 4 м/с СВ 88% влажн. 759 мм рт.ст.	Ясно -2°C -9°C 6 м/с СВ 87% влажн. 760 мм рт.ст.	Пасмурно -4°C -11°C 6 м/с СВ 85% влажн. 758 мм рт.ст.	Ясно -3°C -11°C 6 м/с СВ 71% влажн. 758 мм рт.ст.	Ясно -1°C -8°C 5 м/с СВ 65% влажн. 763 мм рт.ст.	Ясно 0°C -7°C 6 м/с СВ 69% влажн. 762 мм рт.ст.	Облачно -2°C -9°C 5 м/с ЮЗ 95% влажн. 758 мм рт.ст.

ӘКІМШІЛІК ЖАЗАЛАРДЫ ОРЫНДАУДЫҢ ҚОЛДАНЫСТАҒЫ ТӘРТІБІ ТУРАЛЫ

Әкімшілік жазаларды орындаудың қолданыстағы тәртібі туралы еске саламыз, оған сәйкес құқық бұзушылық жасау фактісін мойындаған және айыппұлды төлеумен келіскен тұлға хабарлама немесе хабардар ету алынған (табыс етілген) күннен кейінгі күннен бастап он тәулік ішінде айыппұл сомасының елу пайызы мөлшерінде айыппұл төлейді. (ҚР ӘҚБтК 897-бабы).

Қызылорда облысы бойынша
Мемлекеттік кірістер Департаменті.

О ДЕЙСТВУЮЩЕМ ПОРЯДКЕ ИСПОЛНЕНИЯ АДМИНИСТРАТИВНЫХ ВЗЫСКАНИЙ

Напоминаем, о действующем порядке исполнения административных взысканий, согласно которому лицо признавшее факт совершения правонарушения и согласное с уплатой штрафа на основании полученных уведомлений или извещений, уплачивает штраф в течение 10 суток со дня, следующего за днем получения уведомления в размере 50% от суммы штрафа (статья 897 КОАП РК).

Департамент государственных
доходов по Кызылординской области.

БАҚЫЛАУ-КАССА МАШИНАЛАРЫН ҚОЛДАНУ КЕЗІНДЕ

Бақылау-касса машиналарын қолдану кезінде мынадай талаптар қойылады:
1) ақшалай есеп айырысулармен байланысты қызмет басталғанға дейін бақылау-касса машинасын салық органында есепке қою жүзеге асырылады;
2) тауар, жұмыс, көрсетілетін қызмет үшін төленген сомаға бақылау-касса машинасының чегін немесе тауар чегін беру жүзеге асырылады;
3) бақылау-касса машиналарына салық органдары лауазымды адамдарының қол жеткізуі қамтамасыз етіледі.

Қызылорда облысы бойынша
Мемлекеттік кірістер Департаменті.

ПЕНСИОННЫЕ АКТИВЫ КАЗАХСТАНЦЕВ ЗА 11 МЕСЯЦЕВ ВЫРОСЛИ НА СУММУ СВЫШЕ 4,25 ТРЛН ТЕНГЕ

Объем пенсионных активов казахстанцев по состоянию на 1 декабря 2024 года составил порядка 22,13 трлн тенге (рост за 11 месяцев - более 4,25 трлн тенге или 23,8%). За год пенсионные активы выросли на сумму свыше 4,75 трлн тенге (или 27,4%).

Пенсионные накопления казахстанцев за счет ОПВ на 01.12.2024 г. составляли порядка 21,24 трлн тенге или 96,07% от их общего объема (прирост за год - 26,4%, с начала года - 22,8%). Сумма пенсионных накоплений по ОПВ составила 642,76 млрд тенге, демонстрируя рост за год на 16,2%, с начала текущего года - на 13,1%. Наибольший прирост (48,9% за год, 43,7% - с начала года) показали накопления по добровольным пенсионным взносам (ДПВ), объем которых составил 7,59 млрд тенге.

С 1 января 2024 года на пенсионные счета вкладчиков (получателей) поступают дополнительные средства - обязательные пенсионные взносы работодателя (ОПВР). За 11 месяцев 2024 года сумма пенсионных накоплений за счет ОПВР составила более 218,79 млрд. тенге.

Поступления
Пенсионные накопления увеличиваются за счет входящих потоков в виде пенсионных взносов и инвестиционного дохода. Пенсионные взносы на индивидуальные и условные счета вкладчиков за 11 месяцев 2024 года составили более 2,49 трлн тенге (рост на 29,4% или 567,35 млрд тенге по сравнению с показателем прошлого года).

Выросли взносы с начала года на 01.12.2024 г. за счет ОПВ (составили более 2,18 трлн тенге, что на 18,7% больше, чем за аналогичный период прошлого года), ОПВВ (более 104,3 млрд тенге, что по сравнению с показателем прошлого года больше на 20,6%), ДПВ (более 2,8 млрд тенге, что по сравнению с показателем прошлого года больше на 35,3%). Взносы за счет ОПВР составили 204,12 млрд тенге.

Чистый инвестиционный доход, начисленный на индивидуальные и условные пенсионные счета вкладчиков ЕНПФ, с начала года на 01.12.2024 г. составил порядка 2,78 трлн тенге. Его объем увеличился на сумму более 1,53 трлн тенге или на 123% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Выплаты и переводы
Исходящие потоки в виде выплат по всем видам взносов и переводов в страховые организации из ЕНПФ за 11 месяцев 2024 года составили 1,13 трлн тенге, что превышает объем выплат прошлого года в 2 раза.
497,98 млрд тенге составляют единовременные пенсионные выплаты (ЕПВ) на улучшение жилищных условий и лечение.

Выплаты в связи с достижением пенсионного возраста составили порядка 185,42 млрд тенге, что выше показателя прошлого года на 32,8%.

За указанный период также осуществлены выплаты по наследству - 55,35 млрд тенге, выплаты в связи с выездом на ПМЖ за пределы РК - 37,49 млрд тенге, выплаты лицам с инвалидностью - порядка 2,77 млрд тенге, выплаты на погребение - 9,18 млрд тенге. В страховые организации переведена сумма 339,66 млрд тенге.

Сумма средней ежемесячной выплаты из ЕНПФ в связи с достижением пенсионного возраста составила 33 826 тенге, а максимальная сумма ежемесячной выплаты - 945 752 тенге.

Количество ИПС
Общее количество пенсионных счетов в ЕНПФ на 1 декабря 2024 года составило порядка 17,07 млн единиц (рост с начала года составил более 4,74 млн единиц или 38,5%, рост за год - 38,7%). При этом количество ИПС вкладчиков (получателей) в ЕНПФ на 1 декабря 2024 г. составило более 12,48 млн единиц, из них: более 11,14 млн - по ОПВ, 711,35 тыс. - по ОПВВ, 436,47 тыс. - по ДПВ.

Количество условных пенсионных счетов в ЕНПФ, на которых учитываются сведения о поступивших ОПВР в соответствии с законодательством Республики Казахстан, составило более 4,58 млн единиц.

Вся актуальная информация о статистических данных по пенсионным активам, в том числе в разрезе регионов республики, размещена на сайте epf.kz в разделе «Показатели».

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

КӨКЖӨТЕЛ ДЕГЕНІМІЗ НЕ?

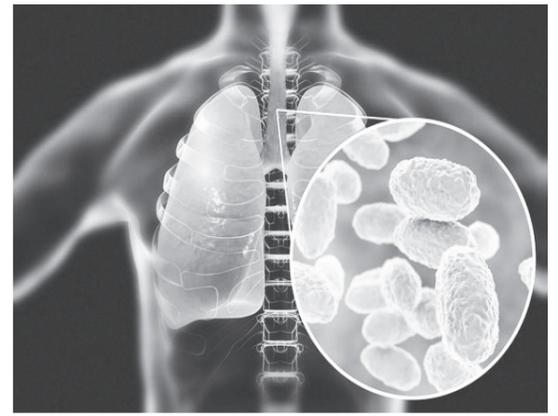
Жоғарғы тыныс жолдарының шырышты қабығының зақымдалуымен және ауыр жөтелдің пайда болуымен сипатталатын жедел инфекция көкжөтел деп аталады.

Көкжөтел - жоғарғы тыныс жолдарының шырышты қабығын зақымдайтын өте жұқпалы бактериялық ауру. Bordetella pertussis бактериясы денеге ауа тамшылары арқылы еніп, кеңірдектің және бронхтың ішкі қабығы аймағында көбейеді. Патогендік микроорганизмдер шығаратын токсиндер қабыну реакциясын және пароксизмальды жөтелді тудырады. Ауру дамыған сайын мидың тыныс алу орталығына әсер етуі мүмкін, бұл күлгенде, сөйлесу кезінде жөтелдің күшеюіне әкеледі. Сонымен қатар, көкжөтел жүрек-тамыр жүйесіне теріс әсер етеді. Ауруға байланысты иммунитет жүйесінің әлсіреуі қайталама инфекцияны тудыруы мүмкін. Көкжөтел көбінесе мектеп жасына дейінгі балаларда диагноз қойылады, бірақ инфекция ересек пациенттерде де болуы мүмкін. Бұл ауру көбінесе пневмония, мидың зақымдануы немесе инфекциядан өмірге қауіп төндіретін басқа асқынуларды дамытатын нәрселер үшін ең үлкен қауіп төндіреді. Науқас адам патологияның алғашқы белгілері пайда болған сәттен бастап 25-30 күн бойы басқа адамдарға жұқтыруды жалғастырады. Вакцинациядан кейін көкжөтел инфекциясы әдетте өткір белгілерді тудырмайды. Көкжөтелді емдеу дәрі-дәрмектерді және қалпына келтіретін терапияны тағайындауды қамтиды.

Көкжөтел белгілері.
Аурудың белгілері бірнеше күннен екі аптаға дейін созылуы мүмкін. Аурудың бірінші кезеңі құрғақ жөтелмен, дене температурасының аздап жоғарылауымен және мұрыннан су ағуымен сипатталады.

Басқа да белгілері:
• Дем алу кезіндегі ысқырықты дыбыс;
• Кеудедегі жағымсыз сезімдер;
• Тамақтың тітіркенуі;
• Жөтел кезінде ауаның жетіспеушілігін сезіну;
• Түнде жөтелдің күшеюі;
• Әлсіздік пен шаршау;
• Мазасыздық;
• Тәбеттің нашарлауы;

Көкжөтелдің пайда болу себептері.
Ауа арқылы жұғу бактериялардың жөтел және сөйлесу кезінде бөлінетін сілекей арқылы таралуы қамтиды. Осыған байланысты ауру науқаспен байланыста болған барлық адамдарда пайда болуы мүмкін. Көкжөтел әсіресе бала бақшаларда тез таралады. Көкжөтелге қарсы туа біткен иммунитет жоқ, сондықтан барлық адамдар ауруға бейім, алайда вакцинациядан немесе көкжөтел ауруымен ауырған болса тұрақты қорғаныс қалыптасады. Егде жастағы адамдарда көкжөтелдің қайталануы сирек анықталады.

Қауіп факторлары:

- Науқастың жасы 7 жасқа дейін;
- Вакцинацияның болмауы;
- Науқаспен бірге тұру немесе оқу орындарына бару кезінде инфекция тасымалдаушыларымен үнемі байланыста болу;
- Туа біткен немесе жүре пайда болған иммунитеттің бұзылуы.

Вакцинация бактериядан өмір бойы қорғауды қамтамасыз етпейді, сондықтан вакцинация кестесіне сәйкес екпе алу қажет. Сауықтырудан кейін науқас ұзақ мерзімді тасымалдаушысы болып қалуы мүмкін, сондықтан инфекция бір көзден ұзақ уақыт бойы таралуы мүмкін.

Көкжөтелді алдын алу.
Көкжөтелдің алдын алуға бағытталған медициналық ұсыныстар инфекция ең ауыр асқынуларды тудыруы мүмкін балалық шақта өте маңызды.

- Алдын алудың негізгі әдістері:
• Көкжөтелге қарсы 3 айлығында жоспарлы екпе алу. Балаға 6 апталық аралықпен үш екпе алу қажет;
- Тыныс алу жолдарының инфекциясының белгілері пайда болған жағдайда дәрігерге уақытлы қаралу;
- Науқас адамдармен қарым-қатынасты болдырмау.

Г.П. ТУСМАҒАНБЕТОВА,
Сырдария аудандық санитариялық-
эпидемиологиялық бақылау
Басқармасының бас маманы.

В КАЗАХСТАНЕ УТВЕРЖДЕНЫ НОВЫЕ ПРАВИЛА МАРКИРОВКИ ТОВАРОВ

В Казахстане утверждён перечень складов, где предприниматели могут маркировать обувную продукцию после её выпуска для внутреннего рынка или реимпорта, передает агентство Kazinform.

Об этом говорится в приказе Министра промышленности и строительства РК от 28 января 2025 года. Им утверждён перечень складских помещений, в которых юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям, осуществляющим оборот обувных товаров, подлежащих маркировке, разрешается маркировка после их помещения под процедуру выпуска для внутреннего потребления или реимпорта.

Перечень складских помещений будет актуализироваться ежеквартально.

Для включения в перечень складских помещений, необходимо руководствоваться приказом министра индустрии и инфраструктурного развития РК от 30 сентября 2021 года № 518 «Об утверждении Правил маркировки и прослеживаемости обувных товаров».

Импортеры в бумажном и/или электронном виде подают в адрес Министерства промышленности и строительства заявление для включения собственных складских помещений в перечень складских помещений с приложением следующих документов:

1. Документы, подтверждающие наличие складского помещения на праве собственности, хозяйственного

ведения, оперативного управления арендой или на ином законном основании;

2. Сведения о технических характеристиках, местах размещения систем контроля въезда транспортных средств на территорию и выезда с территории складского помещения, входа лиц в складское помещение и выхода из него, средств видеонаблюдения, контактные данные ответственных лиц за контроль въезда транспортных средств и входа лиц на территорию складского помещения, а также за доступ к средствам видеонаблюдения для просмотра видеoinформации о происшедших событиях;

3. Сведения об оборудовании для маркировки товаров средствами идентификации, с приложением электронных копий документов на указанное оборудование и фотографий оборудования.

Ранее мы сообщали, что в 2025 году в Казахстане запустят Единый реестр казахстанских товаропроизводителей, который станет инструментом для допуска казахстанских товаропроизводителей ко всем регулируемым закупкам, а также средством для предоставления финансовых и нефинансовых мер государственной поддержки.

По материалам Л.Сейдановой,
inform.kz, фото: pexels.com.

В НАЦПАРКЕ «БУРАБАЙ» НАЧАЛИ АЭРАЦИЮ ВОДОЕМОВ

В парке «Бурабай» стартовали работы по аэрации озер. Это процесс, который насыщает воду кислородом и помогает сохранить хрупкую экосистему водоемов, передает агентство Kazinform со ссылкой на пресс-службу Государственного национального природного парка. В этом году мероприятие охватит озера Катарколь, Жукей, Текеколь и Большое Чебачье, а его результаты обещают положительно сказаться на состоянии воды и жизни ихтиофауны.

- Озера - это живой организм, который, как и все живое, нуждается в заботе. Без достаточного уровня кислорода рыба и другие обитатели водоемов просто не выживут. Мы работаем над тем, чтобы этого не допустить, - рассказывает инженер-ихтиолог Нурман Айткожин.

Аэрация проводится современными методами: сотрудники используют насосы, которые перемешивают воду,

обеспечивая ее насыщение кислородом. Также активно задействуются природные механизмы, такие как камыш - этот водный «помощник» пропускает кислород в воду.

Работы начались на прошлой неделе и продлятся весь февраль.

- Аэрация - это не просто технический процесс, это вклад в будущее озер. Мы создаем условия, которые позволят сохранить уникальную природу Бурабая для наших детей и внуков, - добавил Н. Айткожин.

Эти мероприятия не только поддерживают здоровье экосистемы, но и делают озера привлекательными для рыбаков и туристов, укрепляя статус парка как одного из природных чудес Казахстана.

По материалам Н.Мосуновой,
inform.kz, фото: С.Ж.Балташева.

МЕКТЕПТЕРДЕ ЖӘНЕ БАЛАБАҚШАЛАРДА ОРЫНДАЛУҒА ТИІС САНИТАРИЯЛЫҚ ТАЛАПТАР

Білім беру объектілеріне қойылатын талаптар 5 тамыз 2021 жылғы ҚР ДСМ №76 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» бұйрықта нақты көрсетілген. Осы санитариялық қағидаға сәйкес білім беру объектілерінің аумағының қоршалуы, аумағында функционалдық қатысы жоқ объектілердің орналасуын болдырмау, ауыз сумен, ыстық сумен, кәріз жүйесімен, жарықпен, желдетумен, жылытумен қамтамасыз етілуі және жарамды жағдайда болуы керек. Объектілерде ауыз су режимі ұйымдастырылады. Ауыз су режимін ұйымдастыру үшін объекті басшысының бұйрығымен жауапты адам тағайындалады. Барлық үй-жайлар таза болуы тиіс.

Дезинфекциялық ерітінділерді пайдалану арқылы күнделікті тазалау жұмыстары жүргізіліп, жәндіктерді, кенелерді және кеміргіштердің болуына жол бермеу үшін дератизациялық, дезинсекциялық іс-шаралар жүргізілуі қажет. Жихаздар мен заттардың жабықталуы балалардың өсу және жасерекшеліктеріне сәйкес болуы керек.

Мектеп ауласы таза ұсталады, арам шөптерден тазаланып, объектінің аумағына кіру жолдары, көлікпен өту жолдары зақымданбаған, асфальтпен, бетомен немесе тазалауға қолжетімді басқа да қатты жабынмен жабылады. Барлық үй-жайлардағы еденнің, төбенің, қабырғалардың беті тегіс, саңылаусыз, ақаусыз және механикалық зақымданбаған болуы тиіс. Ағымдағы және күрделі жөндеу жұмыстары сабақ басталғанға дейін аяқталуы тиіс. Оқушылар бар кезде апатты жағдайларды жою жұмыстарын қоспағанда, күрделі және ағымдағы жөндеу жұмыстарының түрлерін жүргізуге жол берілмейді. Объект әкімшілігі ауа температурасы мен ылғалдылығының онтайлы жағдайларын қамтамасыз ету үшін ауа ортасын желдету және ауа баптау жүйелеріне (тазалау, жуу, дезинфекциялау, сүзгілерді ауыстыру және т.б.) тексеру жүргізеді.

Аудандағы мектептерде асханаларда жеке кәсіпкерлер жұмыс атқарады, олар балаларды қауіпсіз әрі сапалы тамақпен қамтамасыз етуі тиіс. Объектілерде басшы бекіткен перспективтік мәзір жасалады. Мәзірді әзірлеу кезінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің болу ұзақтығы ескеріледі.

Витаминдік-минералдық кешенмен байытылған тамақ өнімдері көзделеді. Тамақ өнімдері мен азық-түлік шикізатын қабылдау, олардың сапасы мен қауіпсіздігін куәландыратын құжаттары болған жағдайда жүзеге асырылады. Сүзбе, айран, кілегей қосылған кондитерлік өнімдер, қуырылған өнімдер, қаймақ пен майонез қосылған салаттар, тәтті алкогольсіз сусындар, фастфудтарды өндіруге және сатуға рұқсат етілмейді. Сондай-ақ пастерленбеген сүт, термиялық өңдеусіз сүзбе мен қаймақ, иодталмаған тұз, және темірі бар витаминдер, минералмен (фортфикацияланбаған) бидай ұнын пайдалануға рұқсат етілмейді. Күнделікті медициналық қызметкер немесе жауапты маман дайындалған тағамның сапасына органолептикалық бағалау жүргізеді. Бракеражды комиссияның тамақтану сапасын бағалауы кезеңмен жүзеге асырылады. Комиссия құрамы міндетті түрде медициналық қызметкер, әкімшілік, өндіріс басшысы, ұйымның өкілі және ата-аналар комитетінің өкілін қосып отырып, объекті басшысының бұйрығымен айқындалады. Күн сайын аспаз нақты ас мәзіріне сәйкес дайын өнімнің күнделікті үлгілерін ас блогында қалдыруы керек.

Тез бұзылатын тамақ өнімдерін сақтау температурасы төмен тоназыту жабдықтарында және тоназыту камераларында, тоназытқыштарда жүзеге асырылады. Тоназытқышқа температураны бақылау үшін термометр орнатылады. Білім беру объектілерінің қызметкерлері мен ас блогының персоналында жұмысқа жіберілгені туралы белгісі бар медициналық кітапша болуы тиіс. Жоғарыда көрсетілген талаптарды мектеп әкімшілігі мектептерді жаңа оқу жылына дайындау барысында орындау қажет.

Жобалау кезінде МДҰ-ның жас ерекшелігіне байланысты топтық үй-жайларының құрамына кім шешетін бөлме, ойын, жатын бөлмесі, буфет-тарату орны, дәретхана кіреді.

Мектепке дейінгі ұйымдардың жас ерекшелігіне байланысты топтық үй-жайлары мен олардың аудандары мынадай параметрлерге сәйкес болуы тиіс:

- Киініп-шешінетін орын - 1 балаға кемінде 0,7 м² есебін,
- Ойын бөлмесі - бөбектер мен мектеп жасына дейінгі топтар үшін 1 балаға кемінде 2,0 м² есебін,
- Буфет-тарату орны - кемінде 3,8 м²,
- Жатын бөлмесі - бөбектер мен мектеп жасына дейінгі топтар үшін 1 балаға кемінде 1,8 м² есебін,
- Тіптік МДҰ үшін дәретхана бөлмесі:
 - мектеп жасына дейінгі топтар үшін - кемінде 16 м².
 - бөбектер жасындағы - кемінде 12 м².
- бейімделген ғимараттарда орналасқан МДҰ-ға арналған дәретхана бөлмесі, оның ішінде сыйымдылығы 3 топқа дейінгі МДҰ-ға - кемінде 8 м².

Бұл ретте бұрын қолданыста болған құқықтық және нормативтік-техникалық құжаттар бойынша жобаланған және қолданысқа енгізілген объектілер ерекшелік болып табылады.

МДҰ-ды жобалау кезінде сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік нормативтер талаптарына сәйкес қозғалатын төсектерді орналастыру үшін қосымша орынның болуы ескере отырып, топтық (ойын) бөлмені жатын бөлмесімен біріктіруге жол беріледі. Балалар толық уақыт болмайтын МДҰ және мектепке дейінгі шағын орталықтарда жалпы кім шешетін орынды орнатуға жол беріледі.

М.САНДЫБАЙҚЫЗЫ,
Жаңақорған аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бөлім басшысы.

МЕНИНГИТ ДЕГЕНІМІЗ НЕ ЖӘНЕ БАЛАҢЫЗДЫ ОДАН ҚАЛАЙ ҚОРҒАУҒА БОЛАДЫ

Менингит - бұл қорқынышты ауру, көбінесе мүгедектікке немесе өлімге әкеледі. Мұны адамның көбі біледі. Бірақ көбінесе «Менингит дегеніміз не?» және «Менингитке қалай шалдықпау керек?» деген сұрақтардың жауабын өкінішке орай, халықтың көпшілігі білмейді.

Негізгі анықтама бойынша, менингит-бұл ми немесе жұлын мембраналарының қабынуы болып келеді. Инфекциялық процеске ми заты қатысқан кезде «энцефалит» термині қолданылады, менингоэнцефалит жиі кездеседі. Этиологиясы бойынша инфекциялық және инфекциялық емес деп ажыратылады; сонымен бірге клиникалық ағымы бойынша жедел менингит, субакуталық менингит (антибиотиктерді қолданбау ұзақтығы 2 аптадан асады), созылмалы менингит (антибиотиктерді қолданбау ұзақтығы 1 айдан асады). 80% жағдайда менингиттің қоздырғышы менингококк, гемофильді инфекция және стрептококк болып табылады. Күз, қыс, көктем мезгіл кезінде, қарашадан бастап сәуірге дейін науқастардың саны артады. Ондай кезде температураның ауытқуы, дененің гипотермиясы, жаңа піскен жемістер мен көкөністердің шектеулі мөлшері, көп адамдар бар бөлмелерде желдетудің жеткіліксіздігі сияқты жағдайлар ықпал етеді.

Менингит қалай көрінеді және оның диагнозы қандай? Менингитпен ауыратын балалардың ата-аналары көбінесе аурудың басталу күні мен сағатын дәл айта алады. Сонымен қатар, шағымдардың ең көп тарағаны температураның маңызды сандарына дейін күрт көтерілуі болып табылады. Осы сәттен бастап әр сағат қымбат. Бұл аурудың одан әрі асқинуы мен нәтижесі дәрігерге уақытылы қаралуына байланысты. Әдетте, дене қызуынан басқа, ауру кезінде қатты бас ауруы, жүрек айнуы және құсу байқалады. Бұл жағдайда клиника суық тиюге ұқсас болуы мүмкін. Болашақта, егер температураны уақытылы төмендетпесе, симтомдар күшейіп, ұйқышылдық, сананың жоғалуы пайда болып, сандырақ басталуы мүмкін ал кішкентай балаларда кейде сирт тартылып немесе құрысулар болуы мүмкін. Кейбір менингит ауруларда теріде нүктелік қан кетулер және кішкентай күлгін дақтар пайда болуы мүмкін. Мойынның ауыруы мен қаттылығы пайда болады.

Өзіңізді және балаңызды менингит тудыратын инфекциядан қалай қорғауға болады?

- қайнатылған су ішіңіз.
- қолыңызды жуыңыз. Инфекцияны болдырмау үшін қолды мұқият жуу өте маңызды. Балаларыңызға қолды жиі жууға үйретіңіз, әсіресе тамақтанар алдында, қоғамдық жерде болғаннан кейін, сондай-ақ олар жануарларды ұстағаннан кейін;
- даладан оралғаннан кейін бетіңізді жуыңыз және тамағыңызды қарапайым сумен шайыңыз;

- өз денсаулығыңызды сақтаңыз. Қалыпты демалу, үнемі жаттығулар жасау және жаңа піскен жемістер мен көкөністерге бай дұрыс тамақтану арқылы иммунитетіңізді сақтаңыз;

- жөтелген немесе түшкірген кезде аузыңызды жабыңыз. Бұл өзіне және басқаларға қамқорлық жасайтын адамдар ұстануы керек қарапайым ереже.

Менингитті емдемей әр ана профилактикалық егу жүргізу арқылы баланың ауруын алдын ала алады. Қазіргі уақытта гемофильді және менингококктық инфекциядан туындаған ауруларға қарсы вакциналар бар. Қазақстанда балаларды пневмококк инфекциясына қарсы вакцинациялау ұлттық егу күнтізбесіне енгізілген. Профилактикалық егу мерзімдеріне сәйкес, пневмококк инфекциясына қарсы үш мәрте вакцинациялауға өмірінің 2 айынан бастап, одан әрі 4 айында, кейіннен 12-15 айында вакцинацияның бір дозасымен ревакцинациялауға жататын барлық балалар жатады.

Учаскелік педиатр балаға екіп жүргізу керек деп айтса елемейсіз! Егер сіз балаңызға вакцинация екіпесін салдыртпасаңыз, балаңызға зиян келтіре аласыз иммунитеттің болмауына байланысты оны ауруды жұқтыру қаупіне ұшыратуыңыз мүмкін! Сол үшін вакцинация екіпесіне қарсы ата-аналарға өтініш - ойланңыз!

Г.П.ТУСМАҒАНБЕТОВА,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы.

ЖОЛАУШЫЛАР КЕДЕНДІК ДЕКЛАРАЦИЯСЫН ТОЛТЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 26 желтоқсандағы «Қазақстан Республикасындағы кедендік реттеу туралы» Кодексінің 343-бабына сәйкес, он алты жасқа толмаған жеке тұлғалардың жеке пайдалануға арналған тауарларын декларациялау үшін олардың мүдделерін білдіре алатын тұлғалар:

Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің он алты жасқа толған азаматтары;

Шетел азаматтары, он алты жасқа толғандар;
Балаларды ертіп жүретін адамдар (ата-анасының бірі, асырап алушысы, қамқоршысы немесе қорғаншысы);

Егер ертіп жүретін адамдар болмаса, тасымалдаушының өкілі;
Ата-анасының, асырап алушысының, қамқоршысының немесе қорғаншысының сүйемелдеуісіз ұйымдасқан түрде шыққан (кірген) балалар тобы үшін топ жетекшісі немесе тасымалдаушының өкілі.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

ОСОБЕННОСТИ ЗАПОЛНЕНИЯ ПАССАЖИРСКОЙ ТАМОЖЕННОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

В соответствии со статьей 343 Кодекса Республики Казахстан от 26 декабря 2017 года «О таможенном регулировании в Республике Казахстан», декларантами товаров для личного пользования физических лиц, не достигших шестнадцатилетнего возраста, могут выступать:

граждане государств - членов Евразийского экономического союза, достигшие шестнадцатилетнего возраста;

иностранные физические лица, достигшие шестнадцатилетнего возраста;

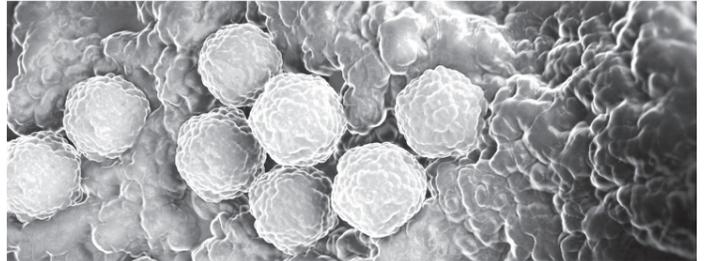
сопровождающие лица (один из родителей, усыновитель, опекун или попечитель несовершеннолетнего);

представитель перевозчика при отсутствии сопровождающих лиц;

руководитель группы либо представитель перевозчика в случае организованного выезда (выезда) группы несовершеннолетних без сопровождения родителей, усыновителей, опекунов или попечителей.

Департамент государственных доходов по Кызылординской области.

ҚЫЗЫЛША ЖӘНЕ ҚЫЗАМЫҚ АУРУЛАРЫНАН САҚТАНАЙЫҚ!

Аудан бойынша 2024 жыл қорытындысымен бір қатар вакцинамен басқарылатын жұқпалы аурулар бойынша, оның ішінде қызылша ауруының денгейі көтеріліп, эпидемиологиялық ахуал тұрақсызданды. Есепті жылы облыс бойынша қызылша ауруының 1557 жағдай есепке алынып, 100 мың халыққа шаққандағы ауруандық көрсеткіш 179,8 құрап, өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда (2023ж - 198,9) 9,5 пайызға төмен. Ауруға шалдыққандардың 87,6 пайызы 14 жасқа дейінгі балалардың үлесінде болса, оның ішінде басым көпшілігі 1-4 жас аралығындағыларға сәйкес келеді, атап айтқанда, ҚР Ұлттық алдын ала егу кестесіне сәйкес егілуге жататын жастағы балалар арасында ауру жиі тіркелген. Олардың үлесі жалпы тіркелгендердің арасында 64 пайызды құрады. Ауруға шалдыққандардың басым көпшілігі (83,7 пайыз) қызылшаға қарсы егілмеген және егу статусы белгісіз азаматтар. Қызылша ауруының алғашқы тіркелуі 2023 жылдың сәуір айында басталып 2024 жылдың тамыз айына дейін созылды, максималды аурудың тіркелуі 2023ж. қараша, желтоқсан айларына сәйкес келді. Қызылша ауруын алдын алуда 06.11.2023 ж. бері облыс көлемінде қызылшаға қарсы қосымша жаппай иммундай науқаны жүргізілді. 2024 жыл қорытындысымен 26 402 азамат қосымша екіпелермен қамтылды.

Қызылша ауруы - жедел дамидың жұқпалы ауру. Бұл аурудың қоздырғышы ауру адамнан сау адамға ауа арқылы жұғады. Ауру кең өріс алған кезде қызылшаға қарсы егілмеген және иммунитеті әлсіреген адамдардың 90 пайызға шамасы ауырады.

Қызылша ауруының жасырын өту кезеңі 7-28 күн аралығында, орташа 7-10 күн, аурудың басталу кезеңі 3-5 күнге созылады, науқастың дене қызуы көтеріледі, жоғарғы тыныс жолдары қабынуы, құрғақ, қақырықты, қатқыл жөтел пайда болады, мұрнынан су ағып, дауысы қарлығады, енгіту, ауыз қуысы, жұтқыншақтың қызаруы, көздің қызарып, жасаурауы болады.

Бұл кезеңде ауыз қуысының кіші азу тістер денгейінде дақтар пайда болады, қатты таңдайда, бадамша безде, жұтқыншақтың артқы жағында да қызарған дақтар пайда болады. Арудың өршіген кезеңінде дене қызуы жоғары денгейге дейін көтеріліп, денеде бір-бірімен қосылған анық қызыл бөртпелер пайда болады, бірінші күні бетке, құлақ артына, мойынға, кеуденің жоғарғы бөлігіне, екінші күні кеудеге, қолдың жоғарғы жағына, ал үшінші күні қол мен аяққа тегіс бөртпелер шығады.

Үшінші күннен кейін бөртпелер біртіндеп қайта бастайды, теріде дақтар қалады, аурудың айналасындағыларға денесінде бөртпе пайда болғанға дейін 4 күн, бөртпе пайда болғаннан кейін 4 күн ішінде ауру жұқтыру қаупі жоғары болады, сондықтан ауру белгілері байқалғанда тез арада дәрігерге көріну қажет.

Қызамық ауруы - ауа арқылы таралатын, жедел дамидың, лимфа бездерінің үлкеюімен, мойын, желке аймағында бөртпелермен көрініс беретін жұқпалы ауру. Қызамық ауруының қауіптілігі сол - оның қоздырғышы аның жатырындағы ұрықты зақымдау қаупі жоғары.

Қызылша және қызамық ауруларының арнайы емі жоқ, ауырған адамдар арасында өкпенің жедел қабынуы, құлақтың естімей қалуы, көздердің көрмей қалуы, мидың жедел қабынуы секілді асқинулар кездесуі мүмкін.

Қызылша мен қызамық ауруынан сақтанудың ең тиімді жолы және негізгі қорғану тәсілі - балаларды 1 жасында және 6 жасында қызылша, қызамық және эпид. паротит ауруларына қарсы екіп салдыру болып табылады. Кей жағдайларда ауру өте ауыр түрде өтіп, өмірге қауіп тудыруы мүмкін. Сол үшін «ауырып ем іздегенше, ауырмайтын жол ізде» - деген сөздер әрқашан да өз маңызын жоймайды.

Д.БАЛТАБАЕВ,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бөлім басшысы.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ УДОБРЕНИЙ НЕГАТИВНО СКАЗЫВАЕТСЯ НА ЧИСЛЕННОСТИ ОПЫЛЯЮЩИХ НАСЕКОМЫХ

Широкое использование удобрений на сельскохозяйственных лугах приводит к значительному сокращению численности опылителей и уменьшению разнообразия цветов. Британские ученые из Университета Сассекса и Rothamsted Research пришли к этому выводу в рамках долгосрочного экологического эксперимента, результаты которого опубликованы в журнале *npj Biodiversity*.

Исследование показало, что интенсивное применение азота, калия и фосфора сокращает количество цветов в пять раз, а численность опылителей, включая пчел, падает вдвое. На полях, свободных от удобрений, пчел было в девять раз больше, чем на обработанных химикатами участках.

Причины и последствия

Удобрения способствуют быстрому росту трав, которые вытесняют цветущие растения. Снижение разнообразия цветов лишает опылителей их основных источников питания. Это создает эффект домино, который влияет на всю экосистему, включая виды, находящиеся выше по пищевой цепи.

Исследователи подчеркивают, что сохранение биоразнообразия растений и насекомых критически важно для здоровья экосистемы. Политики и фермеры должны учитывать это при планировании использования удобрений, чтобы минимизировать их воздействие на окружающую среду.

По материалам gismeteo.ru, фото © Shutterstock/FOTODOM.

"ҰЛТТЫҚ ҚОР - БАЛАЛАРҒА" БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША СҰРАҚТАР-ЖАУАПТАР

Откен жылы еліміздің балалар мен жасөспірімдерге алған рет "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасы бойынша ақша есептелді. Бұл әлеуметтік жөбе қазақстандықтардың жас ұрпағын қолдауға бағытталған. Осы және өзге де салымыларды толғандыран сұрақтар аясында Қызылорда облыстық «БЖЗК» АҚ филиал директоры Ариұр Дәденұлы Құрманғалимен сұхбаттасстық.

1. "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасы бойынша 2024 жылы нысаналы талаптар мен нысаналы жинақтардың есебі қандай болды?

2024 жылдың қорытындысы бойынша БЖЗК-ға Қазақстанның азаматы болып есептелетін барлық балалар үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан (бұдан әрі - Ұлттық қор) қаражат есептелді.

БЖЗК-ның "Жеке тұлғалар" мемлекеттік дерекқорынан (бұдан әрі - ЖТ МДК) алған мәліметтеріне сәйкес, 2025 жылғы 15 қаңтарда Астана қ. уақыты бойынша сағат 00:00-дегі жағдай бойынша ЖТ МДК-дан БЖЗК-ға келіп түскен өзгерістерді ескере отырып, 2024 жылғы 31 желтоқсанның соңындағы жағдай бойынша 18 жасқа дейінгі Қазақстан азаматтарының тізімі қалыптастырылды.

Бағдарламаға 6 921 035 бала қатысты. Бұл санға 2025 жылы 18 жасқа толатын 324 430 жасөспірім де кірді. Олар өздерінің нысаналы жинақтарын тұрғын үйге немесе білім алуға пайдалану құқығын кемелетке толғаннан кейін бірден қолдана алады.

Ұлттық қордың алдыңғы 18 жылдағы орташа инвестициялық кірісі - шамамен 1,78 млрд АҚШ доллары. Ұлттық қордың инвестициялық кірісінің 50% - бұл есепті жылдағы нысаналы талаптардың сомасы - 888,8 млн АҚШ доллары.

БЖЗК бір балаға тиесілі нысаналы талаптардың есебін ҚР ҰБ есептеген нысаналы талаптардың жалпы сомасы мен есепті жылдың соңындағы Бағдарламаға қатысушылардың саны негізінде жасады. Бұл ретте:

- Қазақстан Республикасының азаматтығынан айырылған, есепті жылы Қазақстан Республикасының азаматтығынан шыққан; (спикерлер үшін, сұрақтар туындаған жағдайда, 3 148 бала)

- бұрын есепке алынбаған, бірақ нысаналы талаптарға қатысуға құқығы бар; (спикерлер үшін, сұрақтар туындаған жағдайда, 11 718 бала)

- бұрын ескерілген, бірақ нысаналы талаптарға қатысуға құқығы жоқ (спикерлер үшін, сұрақтар туындаған жағдайда, 72 485 бала) балалардың нысаналы талаптарының сомасына жасалған түзетулер де ескерілді.

Барлық есеп айырысулардың қорытындысы бойынша есепті жылдағы нысаналы талаптардың/нысаналы жинақтардың бір балаға шаққандағы сомасы 129 АҚШ доллары 38 центі.

Ұлттық қордың орташа алғандағы инвестициялық кірістілігі (2006 жылдан бастап 2023 жылды қоса алғанда) жылдық мәнінде 3,03% болды. 2024 жылы есептелген нысаналы талаптарға инвестициялық кіріс сомасы шамамен 20,1 млн АҚШ долларына тең. Қорытындысында, 2024 жылы Ұлттық қордан нысаналы талаптар есептелген балаларға инвестициялық кіріс жеке есептелді. Бір балаға есептелген инвестициялық кіріс сомасы 3 АҚШ доллары 04 центіне тең. Нәтижесінде, Бағдарламаға 2 (екі) жыл қатарынан қатысу келе жатқан баланың нысаналы талаптарының/нысаналы жинағының мөлшері 232 АҚШ доллары 94 центіне жетті.

Какие начисления целевых требований и целевых накоплений были проведены по итогам 2024 года по программе «Национальный фонд – детям»?

По итогам 2024 года всем детям - гражданам Казахстана в ЕНПФ начислены средства из Национального фонда Республики Казахстан (далее - Нацфонд).

Согласно сведениям, полученным ЕНПФ из Государственной базы данных «Физические лица» (далее - ГБД ФЛ), был сформирован список граждан Казахстана до 18 лет по состоянию на конец 31 декабря 2024 года с учетом изменений, поступивших ЕНПФ из ГБД ФЛ по состоянию на 00:00 часов по времени г. Астаны 15 января 2025г.

Участниками программы стали 6 921 035 детей. В это количество вошли 324 430 человек, которым в 2025 году исполняется 18 лет. Они получат право использовать свои целевые накопления на жилье или образование сразу по достижении совершеннолетия.

Усредненный инвестиционный доход Нацфонда за предшествующие 18 лет составил порядка 1,78 млрд долларов США, 50% от инвестиционного дохода Нацфонда – это сумма целевых требований в отчетном году – 888,8 млн долларов США.

ЕНПФ произвел расчет целевых требований на одного ребенка на основании общей суммы целевых требований, рассчитанной НБ РК, и количества участников программы на конец отчетного года, с учетом корректировки на суммы целевых требований:

- утративших гражданство Республики Казахстан, вышедших из гражданства Республики Казахстан в отчетном году; (для спикеров, в случае возникновения вопроса: 3 148 человек)

- ранее не учтенных, имевших право быть участниками целевых требований; (для спикеров, в случае возникновения вопроса 11 718 человек)

- ранее учтенных, не имевших право быть участниками целевых требований; (для спикеров, в случае возникновения вопроса 72 485 человек)

По итогам всех расчетов сумма целевых требований/целевых накоплений за отчетный год на одного ребенка составила 129 долларов США 38 центов.

Усредненная инвестиционная доходность Национального фонда (с 2006 по 2023 год включительно) составила 3,03% в годовом выражении. Сумма инвестиционного дохода на целевые требования, начисленные в 2024 году, составила порядка 20,1 млн долларов США. В итоге детям, которым в 2024 году были начислены целевые требования из Нацфонда, отдельно начислен инвестиционный доход, который составил 3 доллара США 04 цента на одного ребенка.

В результате целевые требования/целевые накопления ребенка, который уже 2 года участвует в программе, составили 232 доллара США 94 цента.

2. 2024 жылы қате есептелген, сондай-ақ елден кеткен кемелетке толмаған азаматтарға есептелген қаражат қайта бөлінді ме? Олар қалай таратылды және әр бала қанша алды?

БЖЗК бір балаға тиесілі нысаналы талаптардың есебін ҚР ҰБ есептеген нысаналы талаптардың жалпы сомасы мен есепті жылдың соңындағы Бағдарламаға қатысушылардың саны негізінде жасады. Бұл ретте:

- Қазақстан Республикасының азаматтығынан айырылған, есепті жылы Қазақстан Республикасының азаматтығынан шыққан; (3 148 бала)

- бұрын есепке алынбаған, бірақ нысаналы талаптарға қатысуға құқығы бар; (11 718)

- бұрын ескерілген, бірақ нысаналы талаптарға қатысуға құқығы жоқ (72 485)

балалардың нысаналы талаптарының сомасына жасалған түзетулер де ескерілді.

2024 жылдың қорытындысы бойынша Бағдарламаға қатысушы балалардың нысаналы талаптарына қайта бөлінген түзету сомасы шамамен 6,65 млн АҚШ долларына тең болды.

Барлық факторларды ескере отырып, есепті жылдағы бір балаға тиесілі нысаналы талаптардың сомасы - 129 АҚШ доллары 38 центі.

Были ли перераспределены средства, начисленные в 2024 году ошибочно, а также выехавших из страны несовершеннолетних граждан? Как они распределялись и сколько получил каждый ребенок?

ЕНПФ произвел расчет целевых требований на одного ребенка на основании общей суммы целевых требований, рассчитанной НБ РК, и количества участников программы на конец отчетного года, с учетом корректировки на суммы целевых требований:

- утративших гражданство Республики Казахстан, вышедших из гражданства Республики Казахстан в отчетном году; (3 148 человек)

- ранее не учтенных, имевших право быть участниками целевых требований; (11 718)

- ранее учтенных, не имевших право быть участниками целевых требований; (72 485 человек)

С учетом всех факторов сумма целевых требований за отчетный год на одного ребенка составила 129 долларов 38 центов США.

3. Егер балаға 2024 жылы нысаналы талаптар есептелмесе, 2025 жылғы есептеу откен жылды ескере отырып жүргізілді ме?

Егер бала қандай да бір себептермен нысаналы талаптарға қатысушылардың тізіміне енгізілмесе, сәйкесінше олардың жалпы санын есептеу кезінде ескерілмесе, бірақ мұндай қатысушы болуға құқығы бар болса, онда өткізіп алған кезеңі (кезеңдері) үшін нысаналы талаптар жүгінген немесе ЖТ МДК-да ақпарат жаңартылған жылдан кейінгі жылы есептеледі.

Осылайша, егер бала 2023 жылға арналған электрондық тізімде болмаған және оған 2024 жылы нысаналы талаптар есептелмеген болса, бірақ бұл ретте оның қатысушы болуға толықтай құқығы болған және ол туралы ақпарат ЖТ МДК-дан БЖЗК-ға түскен болса, оған 2025 жылы нысаналы талаптар өткізіп алған кезеңі мен инвестициялық кірісті ескере отырып, толық көлемде есептеледі.

Если ребенку не были начислены целевые требования в 2024 году, произведено ли начисление в 2025 с учетом прошлого года?

Если ребенок по каким-то причинам не включен в список участников целевых требований и не учтен при расчете общего их количества, но имеет право быть таким участником, то целевые требования начисляются за пропущенный (пропущенные) период (периоды) в год, следующий за годом обращения или обновления информации в ГБД ФЛ.

Таким образом, если ребенок отсутствовал в электронном списке за 2023г. и ему не были начислены целевые требования в 2024г., но при этом он имел право быть участником, если информация о нем поступила в ЕНПФ из ГБД ФЛ, ему начислены целевые требования в полном объеме с учетом пропущенного периода и инвестиционного дохода в 2025 году.

4. "ҰК-балаларға" бағдарламасы шеңберінде есептелетін қаражаттың сақталуына қандай кепілдік бар?

Нысаналы талаптар Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі инвестициялық қызмет шеңберінде нысаналы талаптарға қатысушының он сегіз жасқа толатын жылғына дейін қаржы құралдарына инвестицияланады. Ұлттық қордың инвестициялық операцияларын жүзеге асыру Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің құзыретіне жатады.

БЖЗК-ның нысаналы активтері, нысаналы жинақтар төлемін қамтамасыз етуге және жүзеге асыруға арналған ақша, олар жалпы сомасымен ҚР ҰБ мен БЖЗК арасында жасалатын шартқа сәйкес ҚР ҰБ-тағы шоттарда сақталып, есепке алынады.

Нысаналы активтер тек мына бағыттарда пайдаланылады:

1) тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) білім алуға ақы төлеу мақсатында және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де жағдайларда нысаналы жинақтар төлемін жүзеге асыру;

2) қате есептелген нысаналы жинақтарды және өзге де қате есептелген ақшаны қайтару.

БЖЗК Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен нысаналы талаптар, нысаналы жинақтар және нысаналы активтер бойынша есеп жүргізеді және есептілік жасайды.

Нысаналы талаптардың, нысаналы жинақтар мен нысаналы активтердің есебін жүргізу тәртібін бақылауды қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган жүзеге асырады.

Как гарантируется сохранность средств, начисляемых в рамках Программы «НФ – детям»?

Целевые требования инвестируются в финансовые инструменты в рамках инвестиционной деятельности по управлению Национальным фондом Республики Казахстан до года достижения восемнадцатилетнего возраста участником целевых требований. Осуществление инвестиционных операций Нацфонда относится к компетенции Национального Банка Республики Казахстан.

Целевые активы ЕНПФ, деньги, предназначенные для обеспечения и осуществления выплат целевых накоплений, общей суммой хранятся и учитываются на счетах в НБ РК в соответствии с договором, заключаемым между НБ РК и ЕНПФ.

Целевые активы используются исключительно на:

1) осуществление выплат целевых накоплений в целях улучшения жилищных условий и (или) оплаты образования и в иных случаях в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

2) возврат ошибочно зачисленных целевых накоплений и иных ошибочно зачисленных денег.

ЕНПФ в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, ведет учет и составляет отчетность по целевым требованиям, целевым накоплениям и целевым активам.

Контроль за порядком ведения учета целевых требований, целевых накоплений и целевых активов осуществляется уполномоченным органом по регулированию, контролю и надзору финансового рынка и финансовых организаций.

5. Баланың "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасына қатысушы ретінде тіркелгенін қалай тексеруге болады?

БЖЗК-ның kids.enpf.kz сайтындағы "Қатысушыны іздеу" бөліміне баланың ЖСН енгізіп, "Тексеру" батырмасын басу керек.

Бала нысаналы талаптарға қатысушы болған есепті жыл және оның нысаналы талаптарының жалпы сомасы көрсетілген ақпарат беріледі.

Сонымен қатар, сайтта балалардың туған жылдары бойынша бөлінетін Нысаналы талаптар мен нысаналы жинақтардың қалыптасу тарихы ұсынылған, онда есептелген сомалар, инвестициялық кіріс, сондай-ақ нысаналы жинақтардың (НЖ) БЖЗК-дағы нысаналы жинақтау шотына есептелген жылы көрсетіледі.

Как проверить, что ребенок является участником программы «Национальный фонд – детям»?

На сайте ЕНПФ kids.enpf.kz в разделе «Поиск участника» следует ввести ИИН ребенка и нажать кнопку «Проверить».

Будет доступна информация с указанием отчетного года, с которого ребенок стал участником целевых требований, и общая сумма его целевых требований.

Кроме того, на сайте представлена История формирования целевых требований и целевых накоплений в разбивке по годам рождения детей, где будут указаны начисленные суммы, инвестиционный доход, также год зачисления целевых накоплений (ЦН) на целевой накопительный счет в ЕНПФ.

6. ЖСН енгізгеннен кейін «Ұлттық қор-балаларға» бағдарламасына қатысушы туралы ақпарат шықпаса не істеу керек?

ЖСН-ның дұрыс енгізілгенін тексеру қажет. Егер ЖСН дұрыс көрсетілсе және кемелетке толмаған бала Қазақстан Республикасының азаматы болып табылса, бала туралы мәліметтер "Жеке тұлғалар" мемлекеттік дерекқорында болмауы мүмкін. Баланың ата-анасына немесе басқа заңды өкіліне "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" КЕАҚ (ХҚКО) жүгінуге кеңес береміз.

"Жеке тұлғалар" мемлекеттік дерекқорына қажетті түзетулер енгізілгеннен кейін БЖЗК балаға нысаналы талаптар мен инвестициялық кірісті 2026 жылғы ақпанда өткізіп алған кезеңді ескере отырып, толық көлемде есептейді.

Что делать, если после ввода ИИН информация об участнике программы «Нацфонд – детям» не появляется?

Необходимо проверить корректность ввода ИИН. Если ИИН указан корректно и несовершеннолетний является гражданином Республики Казахстан, возможно, сведения о ребенке отсутствуют в Государственной базе данных «Физические лица». Рекомендуем родителю или другому законному представителю обратиться в НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан» (ЦОН).

После внесения необходимых корректировок в Государственную базу данных «Физические лица», ЕНПФ начислит ребенку целевые требования и инвестиционный доход в феврале 2026 года в полном объеме с учетом пропущенного периода.

7. Егер балаға нысаналы талаптар есептелген, бірақ нысаналы жинақтау шоты (НЖШ) болмаса ше?

Нысаналы жинақтау шоты бала кемелетке толған жылы ашылады. Бұған дейін тек нысаналы талаптар есептелетін болады.

БЖЗК-ның kids.enpf.kz сайтындағы "Қатысушыны іздеу" бөліміне баланың ЖСН енгізіп, "Тексеру" батырмасын басу керек. Бала нысаналы талаптарға қатысушы болған есепті жыл мен өтініш білдірген жылға нысаналы талаптардың жалпы сомасы көрсетілген ақпарат көрінеді. Нысаналы талаптарды есепке алу АҚШ долларымен жүргізіледі. Сондай-ақ, мәлімет үшін ағымдағы күнге ҚРҰБ бағамы бойынша ұлттық валюта – теңгемен жасалған есеп те ұсынылады.

Маңызды!!! Балалар 18 жасқа толғанға дейін нысаналы талаптар мен инвестициялық кіріс оларға пайдалану құқығынсыз есептелетін болады!

Если целевые требования ребенку начислены, но отсутствует целевой накопительный счет (ЦНС)?

Целевой накопительный счет откроется в год совершеннолетия ребенка. До этого будут начисляться целевые требования.

На сайте ЕНПФ kids.enpf.kz в разделе «Поиск участника» следует ввести ИИН ребенка и нажать кнопку «Проверить». Будет доступна информация, в которой указан отчетный год, с которого ребенок стал участником целевых требований, и общая сумма целевых требований на год обращения. Учет целевых требований ведется в долларах США. Для сведения также представлен расчет в национальной валюте – тенге по курсу НБРК на текущую дату.

Важно!!! До достижения детьми 18 лет целевые требования и инвестиционный доход будут начисляться им без права использования!

8. Егер нысаналы жинақтау шоты (НЖШ) ашылған болса, БЖЗК-да қандай ақпарат көрсетіледі?

БЖЗК-ның kids.enpf.kz сайтындағы "Қатысушыны іздеу" бөліміне баланың ЖСН енгізіп, "Тексеру" батырмасын басқан кезде «Осы ЖСН бойынша нысаналы жинақ шоты (НЖШ) ашылды, оған нысаналы жинақтар есептеледі.

18 жасқа толғаннан кейін алушы оларды уәкілетті операторға жүгіну арқылы тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) білім алуға ақы төлеу үшін пайдалана алады.

Өзінің нысаналы жинақ шотынан үзінді көшірмені Алушы БЖЗК-ның интернет-ресурсындағы жеке кабинеті арқылы ала алады» деген ақпарат беріледі.

Какая информация будет отражена в ЕНПФ, если уже открыт целевой накопительный счет (ЦНС)?

На сайте ЕНПФ kids.enpf.kz в разделе «Поиск участника» при вводе ИИН ребенка и нажатии кнопки «Проверить» будет доступна информация «По данному ИИН открыт целевой накопительный счет (ЦНС), на который зачислены целевые накопления.

По достижении 18 лет получатель может воспользоваться ими для улучшения жилищных условий и (или) оплаты образования, обратившись к уполномоченному оператору.

Получить выписку со своего целевого накопительного счета получатель может посредством личного кабинета на интернет-ресурсе ЕНПФ.

9. Егер нысаналы жинақтау шоты (НЖШ) ашылған және Мемлекеттік дерекқордағы өмірлік мәртебесі – "қайтыс болған" деп көрсетілген жағдайда не істеуге болады?

Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде Нысаналы жинақтарды алушының қайтыс болғаны туралы мәліметтер болған жағдайда, қайтыс болған адамның мұрагеріне (мұрагерлеріне) нысаналы жинақтар төлемін алу үшін БЖЗК-ға жүгінуді ұсынамыз.

Нысаналы жинақтар төлемін ресімдеу үшін қажетті құжаттар тізбесі БЖЗК-ның интернет-ресурсында жарияланған.

Как следует поступить в случае, если открыт целевой накопительный счет (ЦНС) и в государственной базе данных значится жизненный статус – «умерший»?

В случае наличия в информационных системах государственных органов сведений о смерти Получателя целевых накоплений, рекомендуем наследнику (наследникам) умершего лица обратиться в ЕНПФ за выплатой целевых накоплений.

Перечень документов, необходимых для оформления выплаты целевых накоплений, размещен на интернет-ресурсе ЕНПФ.

10. Егер 2006 жылдың 01 қаңтарына дейін туылған азаматтың ЖСН-ы болса ше?

2006 жылдың 01 қаңтарына дейін туылған жеке тұлға Нысаналы талаптарға қатысушы бола алмайды.

"Ұлттық қор – балаларға" бағдарламасына Қазақстан Республикасының 2006 жылдың 1 қаңтарынан бастап туылған азаматтары ғана қатысады. Бұл ретте 2006 жылы туған азаматтардың БЖЗК-дағы нысаналы жинақтау шоттарына 2024 жылы нысаналы жинақтар есептеледі. Олар аталған қаражатты тұрғын үйге және/немесе білім беруіне пайдалана алады.

Если имеется ИИН гражданина, родившегося до 1 января 2006 года?

Физическое лицо, родившееся до 1 января 2006 года, не является участником целевых требований.

В программе «Национальный фонд – детям» участвуют граждане РК с датой рождения, начиная с 1 января 2006 года. При этом родившимся в 2006 году на целевой накопительный счет в ЕНПФ в 2024 году были начислены целевые накопления, которые они могут использовать на жилье и/или образование.

ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ЭКОЛОГИЧЕСКОГО КОНТРОЛЯ НА ОБЪЕКТАХ КОМПЛЕКСА ГТЭС-АКШАБУЛАК ЗА IV КВАРТАЛ 2024 ГОДА

Очередной производственный экологический контроль на объектах комплекса газотурбинной электростанции - ГТЭС-Акшабулак в IV квартале 2024 года проведен силами и средствами привлеченной аккредитованной испытательной лаборатории ТОО «Цитрин» по договору.

Мониторинг эмиссий загрязняющих веществ в атмосферный воздух выполнен на четырех ключевых стационарных источниках выбросов: трёх дымовых трубах газовых турбин и дымовой трубе котельной пункта подготовки газа, которые вносят основной вклад в выбросы электростанции (99,95 % в IV квартале).

Также внепланово проведены замеры на аварийном дизельгенераторе (2150 кВт), включенном на холостой ход, для контроля выбросов. Результаты проведенных измерений показали, что максимально разовые выбросы загрязняющих веществ не превышают нормативные значения по проекту нормативов допустимых выбросов. Общий объем выбросов загрязняющих веществ составил - 194,065 тонн.

Мониторинг качества сточных вод проведен на одном выпуске хозяйственно-бытовых сточных вод (до и после очистных сооружений) и двум выпускам производственных сточных вод в пруд-испаритель. По результатам химических анализов концентрации загрязняющих веществ в отобранных пробах сточных вод не превышают установленные нормативы допустимых сбросов. Биоочистка «Сток-50» (ТОО «ВодЭкоФильтр») работает исправно, обеспечивает очистку хозяйственно-бытовых стоков до нормативных показателей. Объем очищенных стоков составил - 802 м³.

Мониторинг отходов не выявил мест неорганизованного скопления отходов на территории предприятия. Вывоз отходов осуществляется на

регулярной основе специализированной подрядной организацией ТОО «Кен.Дор» по договору. Всего на удаление направлено 30 м³ ТБО, в том числе 10 м³ через компанию ТОО «Серпін». На переработку и утилизацию передано ТОО «Эко-Н Сервис» 48 шт. отработанных люминесцентных ламп, а также 28 шт. безопасных LED ламп. Мониторинг воздействия по атмосферному воздуху выполнен на четырех точках по розе ветров на границе санитарно-защитной зоны (СЗЗ).

Средние концентрации загрязняющих веществ составили: углерод оксид - 1,295 мг/м³, азота оксид - 0,047 мг/м³, что не превышает их среднесуточные ПДК. В двух точках концентрации серы диоксид - 0,057-0,058 мг/м³ - превышают среднесуточную ПДК (0,05 мг/м³), что носит локальный и ограниченный во времени характер (имеет место при включении на опробование аварийного дизельгенератора).

Азота диоксид, сажа - не обнаружены. Содержание вредных примесей при подфакельных замерах на расстоянии 200, 500 и 1000 метров от труб газотурбинных установок не превышает установленные максимально разовые ПДК загрязняющих веществ в атмосферном воздухе населенных мест.

Уровень радиационного гамма-фона на 4 точках наблюдений - 0,1-0,13 мкЗв/ч входит в диапазон нормальных показателей, и является безопасным для людей и окружающей среды.

Информация предоставлена во исполнение требований Экологического Кодекса Республики Казахстан.

С.МАРГУШЕВА,
Ведущий инженер по ООС
АО «Кристалл Менеджмент».

В КАЗАХСТАНЕ СТАРТОВАЛА МАСШТАБНАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ И КОММУНАЛЬНЫХ СЕТЕЙ

В целях обеспечения надежного и бесперебойного предоставления коммунальных услуг по всей стране, строительство новых мощностей и снижение износа инженерных сетей до 40 % в конце прошлого года принят Национальный проект «Модернизация энергетического и коммунального секторов». На сегодня износ энергетической и коммунальной инфраструктуры 87 предприятий-монополистов в сферах тепло-, электро-, водоснабжения и водоотведения составляет от 65 до 100%. При этом, ежегодный естественный износ коммунальных сетей достигает 2-3% или 4-5 тыс. км. Стоит отметить, что действующая инфраструктура эксплуатируется более 50 лет.

Также, в рамках реализации Национального проекта планируется ввод дополнительных источников генерации в суммарном объеме 7,3 ГВт для предотвращения дефицита электрической и тепловой энергии в будущем. В ходе реализации Национального проекта планируется привлечение инвестиций и разработка механизмов, стимулирующих участие частных компаний в модернизации инфраструктуры, что позволит снизить финансовую нагрузку на государственный бюджет.

Проектом охвачены более 200 субъектов естественных монополий (70% государственные, 30% частные) в 57 городах. Для каждого предприятия будет

подбираться индивидуальная модель финансирования. Предполагается использование рыночного, бюджетного заемного финансирования, а также займ международных финансовых организаций. Все займы будут в национальной валюте. Важно отметить, что национальным проектом установлены обязательства по обеспечению доли продукции отечественного производства среди поставщиков.

Сформирован список из 187 предприятий, производящих 711 товарных позиций. От общего количества потребности на сегодня в Казахстане имеется потенциал для локализации производства по 337 товарным позициям. Вместе с тем предусмотрена господдержка граждан с низкими доходами.

В реализации Национального проекта будет обеспечена прозрачность и контроль всего процесса от формирования документов до ввода объектов в эксплуатацию. При принятии решения по изменению тарифов будет учитываться социально-экономическая ситуация каждого региона.

Данный национальный проект будет реализовываться 2025-2029 года.

Департамент Комитета по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Кызылординской области.

ИПБ ӨКІЛДЕРІ БІР АЛАНДА КЕЗДЕСІП, САЛЫМШЫЛАР САУАЛДАРЫНА ЖАУАП БЕРДІ

Отандастарымыздың зейнетақы жинақтары нарықтық жағдайларда елімізде де, шетелде де әртүрлі валюттадағы сан-алуан қаржы құралдарына инвестицияланады. Нәтижесінде инвестициялық кіріс әртүрлі көздерден құралады: бағалы қағаздар (салымдар және басқа операциялар) бойынша сыйақы түріндегі кірістер, қаржы құралдары нарықтық және валюталық қайта бағалау, сондай-ақ, сыртқы басқарудағы активтер бойынша кірістер.

Бұл кең таралған әлемдік тәжірибе. Әлемдегі зейнетақы қорлары салымшылардың зейнетақы капиталын инвестициялау және көбейту үшін тартымды және тиімді мүмкіндіктерді үнемі іздегісіз отырады. Қазіргі уақытта зейнетақы активтерін инвестициялаумен ҚР Ұлттық Банкі (ҚРҰБ), ал 2021 жылдан бастап инвестициялық портфельді басқарушылар (ИПБ) айналысады.

Халық арасында ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу шеңберінде «БЖЗК» АҚ-ның барлық филиалдарында онлайн-форматта "Инвестициялық портфельді басқарушылардың (ИПБ) инвестициялық стратегиялары. Салымшылар үшін өзекті мәселелерді талқылау" тақырыбында Ашық есік күні өтті.

Бұл оқиға бірегей болды. Басқарушы инвестициялық компаниялардың өкілдері алғаш рет бір онлайн-алаңда кездесіп, барлық қызығушылық танытқандарға өздерінің инвестициялық саясаты туралы баяндап, жұмыс нәтижелерімен бөлісті. Салымшылардың өзекті сұрақтарына жауап берді. Сондай-ақ, БЖЗК ұйымдастырған іс-шараға қатысушылар өз жинақтарын сенімгерлікпен басқаруға аудару туралы шешім қабылдаған жағдайда, ең алдымен неге көңіл бөлу керек, ИПБ-ны қалай таңдаған дұрыс екендігі туралы мамандар тарапынан маңызды ақпараттар алды. Зейнетақы жинақтарын беру ережелері мен алгоритмдері туралы қасиеті кеңес берілді. Іс-шара материалдарымен Қордың ресми сайтында танысуға болады: <https://www.enpf.kz/about/press-center/projects/penday2024.php>

Естеріңізге сала кетейік, 2021 жылдың қаңтар айынан бастап БЖЗК салымшылары өздерінің зейнетақы жинақтарын жеке инвестициялық компаниялар - ИПБ-лардың сенімгерлік басқаруына беру мүмкіндігін алды. Бастапқыда ең төменгі жеткіліктілік шегінен асып немесе сақтандыру компаниясымен зейнетақы аннуитеті шартын жасасқаннан кейін зейнетақы шотында қалған жинақтарды ғана беруге болатын. Алайда, 2023 жылғы 1 шілдеден бастап инвестициялық мүмкіндіктер кеңейді. Енді БЖЗК салымшылары міндетті және міндетті кәсіптік зейнетақы журналары есебінен қалыптастырылған жинақтарының 50% дейін, сондай-ақ, ерікті журналарынан жинақталған қорын 100% мөлшерде жеке компаниялардың сенімгерлік басқаруына бере алады. Қазір ондай компаниялардың саны - 5. ИПБ-лардың толық тізімімен, қызметтеріне жасалған шолулармен әрбір салымшы БЖЗК сайтында таныса алады.

Жинақтарын бір немесе бірнеше ИПБ-ның сенімгерлік басқаруына беру туралы шешім қабылдаған салымшы, ең алдымен, БЖЗК-ға өтініш жолдауы қажет. Оны Қор сайтындағы Жеке кабинет немесе ең жақын жерде орналасқан кез-келген бөлімшесі барып, беруге болады.

Барлық қажетті ақпарат www.enpf.kz сайтындағы Зейнетақы жинақтарының бір бөлігін сенімгерлік басқаруға аудару бөлімінде, сондай-ақ, БЖЗК/ЕНПФ Youtube-арнасындағы <https://www.youtube.com/watch?v=9EByNGd0NXI> сілтемесі бойынша бейнеүлестірілген берілген.

БЖЗК зейнетақы жинақтарын жеке басқарушыларға аударғаннан кейін де олардың есебін жүргізуді жалғастыра береді. Әрбір салымшы жеке зейнетақы шотынан алынатын үзінді көшірмеден ИПБ-ның оған қанша кіріс кіргізгені туралы ақпаратты көре алады. Алайда инвестициялық қызметтің нәтижелерін ұзақ мерзімдік кезең ішінде бағалауға кеңес береміз. Әлеуметтік Кодексте жинақтарды бір ИПБ-дан екіншісіне немесе ҚР ҰБ-тың басқаруына жылына тек бір рет қана аударуға болатындығы айқындалған.

Зейнетақы жинақтарын ИПБ-ға аудару кезінде есте сақталуы қажет маңызды жәйт: зейнетақы жинақтарының сақталуына мемлекеттік кепілдік тек Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің басқаруындағы жинақтар бойынша беріледі. Зейнетақы жинақтарын ИПБ басқаруына аударған жағдайда, мемлекеттік кепілдігі басқарушы компанияның кепілдігімен ауыстырылады. Ол активтер кірістілігінің ең төменгі деңгейінен кем болмайтын мөлшердегі кіріспен қамтамасыз етуі керек. Бұл деңгей зейнетақы активтерін басқару нарығында жұмыс істейтін барлық ИПБ басқаруына берілген зейнетақы активтерінің орташа алынған кірістілігі негізінде есептеледі.

Салымшылар зейнетақы жүйесінің барлық мәселелері бойынша ақыл-кеңесті БЖЗК филиалдарына келіп немесе онлайн режимінде: enpf.kz сайты, түрлі мессенджерлер мен әлеуметтік желілер, сондай-ақ, "Ашық есік күні" бірегей іс-шарасы арқылы ала алады.

«БЖЗК» АҚ баспасөз орталығы.

ЗА 11 МЕСЯЦЕВ 2024 ГОДА ЕНПФ ОКАЗАЛ СВЫШЕ 40 МЛН УСЛУГ

Единий накопительный пенсионный фонд в период с 01.01.2024г. по 30.11.2024 г. оказал населению свыше 40,3 млн услуг. Из них - более 21,6 млн проведено в электронном формате, в автоматическом – порядка 17,1 млн. Таким образом, доля услуг, оказанных в автоматическом, электронном и удаленном форматах составила 97,4% от общего количества. В очном формате было оказано более 1,0 млн услуг, в том числе непосредственно в офисах Фонда порядка 1,0 млн.

В связи с введением с 1 января 2024 года в Казахстане обязательного пенсионного взноса работодателя (ОПВР), а также расширением функционала ЕНПФ по учету и начислению целевых требований и целевых накоплений в рамках программы «Нацфонд-детям» увеличилось количество услуг, оказываемых в автоматическом режиме. Прежде всего – это открытие счетов (ИПС/УПС/ЦНС) и карточек участникам целевых требований. Напомним, что все пенсионные счета открываются в ЕНПФ автоматически при поступлении первого взноса. Также автоматически начисляются целевые требования и целевые накопления участникам программы «Нацфонд – детям».

Всего за отчетный период 2024 года общее количество открытых в автоматическом режиме индивидуальных пенсионных счетов (ИПС) по всем видам пенсионных взносов, включая условные пенсионные счета (УПС, открываемых в результате перечисления ОПВР работодателем), и целевых накопительных счетов (ЦНС, в рамках программы «Нацфонд-детям») превысило 5,2 млн.

По-прежнему самой популярной услугой является получение выписки с индивидуального пенсионного счета, условного пенсионного счета (УПС), а также целевого накопительного счета (ЦНС). С начала года с ИПС, УПС, ЦНС было выдано более 24,3 млн. выписок, из которых более 19,6 млн. - в электронном виде и более 4,0 млн. в автоматическом режиме. Кроме получения выписки в личном кабинете на сайте и в мобильном приложении вкладчики (получатели) имеют возможность воспользоваться такими услугами, как внесение изменений и дополнений в свои реквизиты, получение справки о наличии счетов, подача заявления о назначении пенсионных выплат в связи с установлением инвалидности I или II группы бессрочно или по добровольным пенсионным взносам, отслеживание статуса заявления на выплату, перевод части накоплений управляющим инвестиционным портфелем (УИП), прогнозный расчет будущей пенсии с помощью пенсионного калькулятора и т.д. в режиме 24/7 в любой точке мира.

На изменение реквизитов за январь-ноябрь 2024 года было принято более 183,8 тыс. заявлений, из них более 167,7 тыс. – в офисах Фонда. Обращаясь за той или иной услугой к специалистам ЕНПФ, вкладчики, как правило, получают дополнительные консультации и советы по формированию сбережений. В рамках информационно-разъяснительной работы проведено более 39,3 тыс. выездных презентаций, на которых присутствовали порядка 824,9 тыс. человек. В средствах массовой информации были размещены более 39,0 тыс. материалов по сообщениям ЕНПФ. Количество поступивших обращений вкладчиков и получателей по каналам обратной связи составило порядка 573,7 тыс.

Напомним, что любая компания может подать заявку на проведение презентации и консультаций по вопросам накопительной пенсионной системы с выездом в офис, для чего нужно просто позвонить в call-центр по номеру 1418 или обратиться через сайт или мобильное приложение Фонда. Консультационные услуги ЕНПФ можно получить посредством мессенджеров (чат-бота в WhatsApp и Viber по номеру +7 777 000 14 18), call-центра по номеру 1418 (звонок по Казахстану бесплатный), на корпоративном сайте enpf.kz, а также на официальных страницах ЕНПФ в социальных сетях Instagram, Facebook, ВКонтакте, X(Twitter), Telegram, Одноклассники.

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

ХАБАРЛАНДЫРУЛАР

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 96-бабына сәйкес 2025 жылдың 17 наурызы күні сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Мұстафа Шоқай көшесі, №305 мекен-жайында «Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Шоқай көшесі, №305 мекен-жайында орналасқан зауытты газбен жабдықтаудың жұмыс жобасын бейімдеу. Қызылорда қаласындағы құрылыстың екінші кезеңіне қоршаған ортаны қорғау бөлімі» бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өтетіндігін хабарлайды. Әсер ету координаттары: №1 - 44.310565 65,564530; №2 - 44,810307 65,564862; №3 - 44,809972 65,564583; №4 - 44,809972 65,564004

Бірінші экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ecportal.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?Lang=ru>

Zoom конференция: <https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwpxlrhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88533066265> конференция идентификаторы: 679 067 4661 Кіру коды: 76ерза

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекен-жайы мен пошталық мекен-жайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Барлық ескертулер немесе ұсыныстар бірінші экологиялық порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қабылданады.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Белсенді сілтеме Бірінші экологиялық порталда және <http://tabigat.e-kyzylorda.gov.kz> сайтында беріледі.

Жоспарланған іс-шараның бастамашысы: "KYZYLORDA REFINERY" ЖШС. БСН 001240005337. Заңды мекен-жайы: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Мұстафа Шоқай көшесі, 305 ет-е. Жоба құрастырушы: «КАЗИНЖЭКОПРОЕКТ» ЖК.

Тел: 8-701-112-60-99, e-mail: nasty_a_seta@mail.ru.

В соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса Республики Казахстан, сообщает, что 17 марта 2025 года в 10:00 по адресу: Кызылординская область, город Кызылорда, улица Мустафа Шокая 305, состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по проекту «Раздел охраны окружающей среды «Адаптация рабочего проекта газоснабжения завода, расположенного по адресу: Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Шокая, №305. Второго этапа строительства в г. Кызылорда». Координаты воздействия: №1 - 44,310565 65,564530; №2 - 44,810307 65,564862; №3 - 44,809972 65,564583; №4 - 44,809972 65,564004

Ссылка на единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ecportal.kz/> и сайт <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?Lang=ru>

Zoom конференция: <https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwpxlrhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88533066265> идентификатор конференции: 679 067 4661. Код доступа: 76ерза.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62. Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на едином экологическом портале.

В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания будут проводиться в онлайн-режиме.

Активная ссылка будет предоставлена на Едином экологическом портале и сайте <http://tabigat.e-kyzylorda.gov.kz>.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО " KYZYLORDA REFINERY " БИН 001240005337.

Юридический адрес: Кызылординская область, г.Кызылорда, ул.Шокая, №305.

Разработчик: ИП «КАЗИНЖЭКОПРОЕКТ», г.Кызылорда, тел: 8-701-112-60-99, e-mail: nasty_a_seta@mail.ru.

"Кен-Ай-Ойл-Кызылорда" ЖШС ашық отырыс нысанында: "2025 жылға арналған "Кен-Ай-Ойл-Кызылорда" ЖШС келісімшарттық аумағы үшін әсер етуге экологиялық рұқсат алуға арналған материалдар (жобалық құжаттар: рұқсат етілген шығарындылар нормативтерінің жобасы, қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы және табиғат қорғау іс-шаралары жоспары) жобасына қоғамдық тыңдаулар өткізілетін туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдау: 17.03.2025 жыл сағат 11:30-де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек кенті, Қонаева көшесі, №8 мекен-жайында өтеді. Әсер ету аумағы: Қызылорда облысы, Сырдария ауданы.

Әсер ету аумағы: координаттары: 45°57'46.53321"СШ, 65°18'56.45113"ВД

ZOOM платформасында бейнеконференция-байланыс арқылы онлайн қосылу үшін сілтеме бойынша өтуі қажет: <https://us04web.zoom.us/j/4956166428?pwd=PCcCrwZADcKXOPioI4rW7ao0BCARZa.1>

Конференция сәйкестендіргіші: 495 616 6428. Рұқсат коды: 1234567

Бастамашысы: "Кен-Ай-Ойл-Кызылорда" ЖШС, 120001, ҚР, Қызылорда облысы Қызылорда қ., Тасбөгет ауылы, Мұстафа Шоқай көшесі, №17 ғимарат, БСН 020840003571 тел.: 87242210292, e-mail: too.kena@mail.ru

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "EcoSmart" ЖШС, Астана қаласы, Нұра ауданы, Санжар Асфендияров көшесі, 3 үй, 180 пәтер, БСН 240840011111; gul_shat_k@mail.ru, тел.: 87770676529.

Конференцияға қосылу мәселелері бойынша 87024190246 телефонына хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен бірінші экологиялық порталда (<https://ecportal.kz/>), сондай-ақ ЖАО сайтында танысуға болады <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru>

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы» КММ, Қызылорда облысы, 120003, Қызылорда қ., С.Бейбарыс көшесі, № 1., e-mail: a.koszhanova@korda.gov.kz Тел.: +7(7242)-60-53-69.

Ескертулер мен ұсыныстар тыңдаулар басталғанға дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей электрондық мекенжай бойынша қабылданады a.koszhanova@korda.gov.kz және сайтта <https://ecportal.kz/> сайтында қабылданады.

ТОО «Кен-Ай-Ойл-Кызылорда» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания проекта «Материалы для получения Экологического Разрешения на воздействие для контрактной территории ТОО «Кен-Ай-Ойл-Кызылорда» на 2025 год (проектные документы: Проект нормативов допустимых выбросов (НДВ), Проект Программы управления отходами (ПУО), Проект программы производственного экологического контроля (ПЭК), Проект плана природоохранных мероприятий (ППМ)). Общественные слушания состоятся: 17.03.2025 год в 11:30 часов по адресу: Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул.Конаева 8.

Территория воздействия: Кызылординская область, Сырдарьинский район, контрактная территория.

Территория воздействия: координаты 45°57'46.53321"СШ, 65°18'56.45113"ВД.

Для подключения онлайн посредством видеоконференции-связи на платформе ZOOM необходимо перейти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/4956166428?pwd=PCcCrwZADcKXOPioI4rW7ao0BCARZa.1>

Идентификатор конференции: 495 616 6428. Код доступа: 1234567

Инициатор: ТОО «Кен-Ай-Ойл-Кызылорда», 120014 Кызылординская область, город Кызылорда, поселок Тасбугет, улица Мұстафа Шоқая, 9; БИН: 020840003571. тел: 87242210292; e-mail: too.kena@mail.ru.

Разработчик проектной документации: ТОО «EcoSmart», город Астана, район Нұра, улица Санжар Асфендияров, дом 3, кв. 180, БИН 240840011111; gul_shat_k@mail.ru, тел.: 87770676529.

По вопросам подключения к конференции обращаться по телефону 87024190246

Документация по проекту размещена на Едином экологическом портале <https://ecportal.kz/> и на официальном интернет-ресурсе местного исполнительного органа <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru>

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования по Кызылординской области»: 120003, Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Сұлтанна Бейбарыса, № 1, e-mail: a.koszhanova@korda.gov.kz Тел.: +7(7242)-60-53-69.

Замечания и предложения принимаются не позднее 3 рабочих дней до начала слушаний по электронному адресу a.koszhanova@korda.gov.kz и на сайте <https://ecportal.kz/>.

«Туран-Барлау» ЖШС ашық отырыс нысанында төмендегі жобалар бойынша:

1. 12.03.2025 жылы сағат 11:00-де өтетін «Құмдала кен орнындағы ұңғымаларды жанғырту және дамыту» жұмыс жобасы экологиялық бағалау материалдарымен (Қоршаған ортаны қорғау бөлімі, рұқсат етілген шығарындылар нормативтерінің жобасы, қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы және қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары жоспары);

2. 12.03.2025 жылы сағат 12:00-де өтетін «Қызылорда облысындағы Құмдала кен орнында тереңдігі 2250 (±250м) пайдалану ұңғымаларын бұрғылау» бойынша топтық техникалық жобасына экологиялық бағалау материалдарымен (Қоршаған ортаны қорғау бөлімі, қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары жоспары).

Қоғамдық тыңдау: Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек кенті, Қонаева көшесі, №8 мекен-жайында өтеді.

Әсер ету аумағы: координаттары: 46°15'25"СШ, 65°05'00"ВД.

ZOOM платформасында бейнеконференция-байланыс арқылы онлайн қосылу үшін сілтеме бойынша өтуі қажет: <https://us04web.zoom.us/j/4956166428?pwd=PCcCrwZADcKXOPioI4rW7ao0BCARZa.1>

Конференция сәйкестендіргіші: 495 616 6428. Рұқсат коды: 1234567

Бастамашысы: «Туран-Барлау» ЖШС, 120014, ҚР, Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Төле би көшесі, № 29А ғимарат, БСН 010540001631, e-mail: TURAN.BARLAU@MAIL.RU, тел.: 8 (7242) 23-44

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: «СМАРТ Инжиниринг» ЖШС, Алматы қ., Чайкина к-сі, 1/1, БСН 060340007305, электрондық пошта: gul_shat_k@mail.ru тел: 87024190246. «БМ Продакшн» ЖШС, Астана қ., Сарыарқа ауданы, Республика даңғылы, 78-үй, 40-пәтер, БСН 130440012251, тел: 87770676529.

Конференцияға қосылу мәселелері бойынша 87024190246, 87770676529 телефонына хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен бірінші экологиялық порталда (<https://ecportal.kz/>), сондай-ақ ЖАО сайтында танысуға болады <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru>

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы» КММ, Қызылорда облысы, 120003, Қызылорда қ., С.Бейбарыс көшесі, №1, e-mail: a.koszhanova@korda.gov.kz Тел.: +7(7242)-60-53-69.

Ескертулер мен ұсыныстар тыңдаулар басталғанға дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей электрондық мекенжай бойынша қабылданады a.koszhanova@korda.gov.kz және сайтта <https://ecportal.kz/> сайтында қабылданады.

ТОО «Туран Барлау» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проектам:

1. «Рабочий проект "Модернизация и обустройство скважин на месторождении «Кумдала» с материалами экологической оценки (РООС, НДВ, ПУО, ПЭК и ППМ), которая состоится 12.03.2025 года в 11:00 часов.

2. Групповой техничный проект на бурение эксплуатационных скважин с глубиной 2250 (±250м) на месторождении «Кумдала» в Кызылординской области с материалами экологической оценки (РООС и ППМ), которая состоится 12.03.2025 года в 12:00 часов.

Место проведения: Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул.Конаева 8.

Территория воздействия: координаты 46°15'25"СШ, 65°05'00"ВД.

Для подключения онлайн посредством видеоконференции-связи на платформе ZOOM необходимо перейти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/4956166428?pwd=PCcCrwZADcKXOPioI4rW7ao0BCARZa.1>

Идентификатор конференции: 495 616 6428. Код доступа: 1234567

Инициатор: ТОО «Туран-Барлау», 120014, РК, Кызылординская область, г.Кызылорда, улица Төле би, здание № 29А, БИН 010540001631, e-mail: TURAN.BARLAU@MAIL.RU, тел.: 8 (7242) 23-02-44

Разработчик проектной документации: ТОО «СМАРТ Инжиниринг», расположенный по адресу: г. Алматы, ул. Чайкиной 1/1, БИН 060340007305, электронная почта: gul_shat_k@mail.ru тел.: 87024190246. Также ТОО «БМ Продакшн», расположенный по адресу: г Астана, район Сарыарқа, пр.Республика, д.78, кв.40, БИН 130440012251, тел.: 87770676529.

По вопросам подключения к конференции обращаться по телефону 87024190246, 87770676529

Документация по проекту размещена на Едином экологическом портале <https://ecportal.kz/> и на официальном интернет-ресурсе местного исполнительного органа <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru>

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования по Кызылординской области»: 120003, Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Сұлтанна Бейбарыса, № 1, e-mail: a.koszhanova@korda.gov.kz Тел.: +7(7242)-60-53-69.

Замечания и предложения принимаются не позднее 3 рабочих дней до начала слушаний по электронному адресу a.koszhanova@korda.gov.kz и на сайте <https://ecportal.kz/>.

«ҚазАвтоЖол» ҰК» АҚ Қызылорда облыстық филиалы, ҚР ЭК 73 бабының 1 тармағына және қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес 2025 жылдың 12 ақпанынан бастап 20 жұмыс күні ішінде «Республикалық маңызы бар М-32 «РФ (Самараға) - Шымкент» автомобиль жолының 1806-1337 шк «Қызылорда-Сексеуіл» телімін қайта құрылымдау. 2-телім «Қызылорда қаласы Сексеуіл ауылы автомобиль жолын 1-б техникалық санатқа қайта құрылымдау» нысанының техникалық-экономикалық негіздемесі (келесіде ТЭН) бойынша жария талқылаулар арқылы қоғамдық тыңдаулар өтетіндігін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен Бірінші экологиялық порталында (Ecoportal.kz) танысуға болады. Барлық ескертулер мен ұсыныстар Бірінші экологиялық порталында қабылданады.

Тапсырыс беруші: «ҚазАвтоЖол» ҰК» АҚ Қызылорда облыстық филиалы, Қызылорда қаласы, Желтоқсан көшесі, 18 үй, тел: 8(7242)27-74-52, эл.почта ouad_kzlorda@mail.ru.

ТЭН әзірлеушілер: «Қазақстан жол ғылыми-зерттеу институты» АҚ, БИН 931240001398, Астана қаласы, Жекебатыр к. 35, тел.: 8(7172)72-92-17, 87076464546

Кызылординский областной филиал АО «НК «ҚазАвтоЖол» в соответствии с требованиями пункта 1 статьи 73 Экологического кодекса РК, а также правил проведения общественных слушаний, сообщает, что с 12 февраля 2025 года в течение 20 рабочих дней на Едином экологическом портале (Ecoportal.kz) будут проводиться общественные слушания в форме публичного обсуждения по технико-экономическому обоснованию (далее ТЭО) по объекту: «Реконструкция автомобильной дороги республиканского значения М-32 «гр. РФ (на Самару) - Шымкент» участок «Кызылорда-Саксаульск» км 1806-1337». 2 участок «Реконструкция автомобильной дороги под 1-б техническую категорию город Кызылорда - поселок Саксаульский».

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале для предоставления замечаний и предложений.

Инициатор: Кызылординский областной филиал АО «НК «ҚазАвтоЖол», г.Кызылорда, улица Желтоқсан, дом 18, тел: 8(7242)27-74-52, эл.почта ouad_kzlorda@mail.ru.

Разработчик ТЭО: АО «Қазақстанский дорожный научно-исследовательский институт», БИН 931240001398, г. Астана, ул. Жекебатыр, 35, тел.: 8(7172)72-92-17, 87076464546.

КЕДЕНДІК ТІЗІЛІМ ҚЫЗМЕТІН «KEDEN» АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕЛЕРІНЕ ІСКЕ ҚОСУ: КЕДЕН САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ТҮЛФАЛАР ҮШІН ӨЗГЕРІСТЕР

«Keden» кедендік ақпараттық жүйесін кезең-кезеңімен енгізу жөніндегі жұмыстарды жалғастыру шеңберінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитеті кеден саласындағы мынадай мемлекеттік қызметтерді көрсету, атап айтқанда тізімдерге енгізу жөніндегі функционалды пайдалануға енгізеді:

• Кеден қоймаларының иелері;

• Еркін қоймалардың иелері;

• Өз тауарларын сақтау қоймаларының иелері;

• Уақытша сақтау қоймаларының иелері;

• Бажсыз сауда дүкендері;

• Кедендік өкілдер;

• Кедендік тасымалдаушылар.

2025 жылғы 10 ақпандан бастап аталған мемлекеттік қызметтерді көрсетуге өтініштерді беру және өңдеу «Keden» АЖ жүзеге асырылатын болады.

Ағымдағы жылдың 7 ақпанында сағат 18:30-да «Экспорттық-импорттық операциялар бойынша Бірінші терезе» ақпараттық жүйесінде кедендік реттеу саласында аталған мемлекеттік қызметтер бойынша өтініштерді қабылдау тоқтатылатынын атап өтеміз.

Өтінішті толтыру тәртібі, сондай-ақ жүйеде тіркеу бойынша нұсқаулықтар порталдағы басты бетте орналастырылған <https://keden.kgd.gov.kz>, сондай-ақ жеке телеграм чаттары жасалған:

<https://t.me/kedenkgdovkz/26371> – кеден өкілдері үшін;

<https://t.me/kedenkgdovkz/26372> – уақытша сақтау орындарының иелері үшін;

<https://t.me/kedenkgdovkz/26374> – бажсыз сауда дүкендері үшін;

<https://t.me/kedenkgdovkz/26373> – кедендік тасымалдаушылар үшін.

Өтініштердің мәртебесі туралы хабарламалар алу мүмкіндігі үшін кодданыстағы ұялы телефон нөмірлерін және электрондық пошта мекен-жайларын тіркеу кезінде көрсету қажеттілігіне назар аударамыз.

Қосымша ақпарат пен кенес алу үшін Қолдау қызметіне хабарласыңыз:

+7 7172 73 55 19, +7 705 956 53 89

e-mail: keden_support@kgd.minfin.gov.kz.

Telegram арнасы: [https](https://t.me/kedenkgdovkz)

БИОЛОГИЯЛЫҚ БЕЛСЕНДІ ҚОСПАЛАР ЖАЙЛЫ

Биологиялық белсенді қоспалар (әрі қарай ББҚ) - тағам құнарын арттыру мақсатында қолданылатын табиғи тектес қоспалар. ББҚ дәрілік заттарға ұқсас дайын нысанда шығарылады: олар капсулалар, таблеткалар, тұнбалар, ұнтақтар және т.б болуы мүмкін. Бірақ олар дәрілік құрал болып табылмайды, олар ағзаға жетпейтін дәрумендер мен минералдың орнын толықтыру үшін қолданылады, сондықтан оған аса үміт артып, барлық емнен жазыламын деп үміт арту қате түсінік. Тағамға биологиялық белсенді қоспаларды жарнамалау

кезінде мынандай ақпараттар: сауда атауы, құрамы туралы, негізгі ұсынымдар, қолдану тәсілі мен дозасы, жанама әсерлері, қолдану тәсілі көрнекі және түсінікті болуы, өндірушінің атауы, мекен жайы және Қазақстан Республикасында наразылықтарды қабылдауға өндіруші уәкілеттік берген тұлғаның аты, мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің нөмірі мен берілген күні міндетті түрде қамтылуы қажет. Барлық тағамдық қоспалар Қазақстанда міндетті мемлекеттік тіркеуге жатады. ББҚ тіркелмеген болса, оларды пайдалануға тыйым салынады. Пайдалы ББҚ-ны зиянды жалған қоспалардан айыру үшін әрбір тұтынушы сатып алар кезде мемлекеттік тіркеу туралы куәлігін сұрау керек. Егерде қоспаның мемлекеттік тіркелгендігі туралы дәлелді куәлігі болса, ол қоспа денсаулыққа зиян тигізбейді. Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасы, ҚР 07.07.2020 жылғы №360-IV ҚРЗ «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексінің 56-бабының 1-тармағына сәйкес, мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің болуы бөлігінде тағамға биологиялық белсенді қоспалардың айналымын бақылауды қамтамасыз ету және адам өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жайттардың алдына мақсатында, мемлекеттік тіркеу туралы куәлігі жоқ ББҚ өнімдерін сатпауды, жарнамаламауды ұсынады.

А.Қ.ТАЖМАХАНОВА,
Жалағаш аудандық СЭББ бас маманы.

ТАМАҚТАН УЛАНУДЫҢ АЛДЫН АЛАЙЫҚ

Тамақтан улану - бұл зиянды бактериялардың, химиялық заттардың, улы саңырауқұлақтар мен өсімдіктер токсиндерінің тамаққа түсуінен ас қорыту жүйесінің бұзылуы

Тамақтан, яғни астан улану - тағам арқылы берілетін этиологиясы сан алуан кеселдер тобына жатады. Тамақтан улану - табиғаты микробты және микробсыз болып бөлінетін, ластанған тағамдарды қолдану салдарынан пайда болатын, қарым-қатынас арқылы жұқпайтын ауру.

Қазіргі таңда халық арасында тамақтан улану көп кездескендіктен ауқымды түрде топтасқан тағамнан улаудың алдын алу, ботулизм уланудың алдын алу іс-шаралары жүргізіліп, бағдарламасында: өндіріліп отыратын өнімнің сапа құжаттарының болуы, жарамдылық мерзімінің болуы, дайын өнім мен шикі өнімдердің сақталуы, тауар көршілестігі, өнімнің қаптамасының сыртқы бүтіндігі, жарамдылық мерзімінің болуы, персоналдардың міндетті медициналық бақылаудан өтуі, медициналық кітапшаларының жұмыс орынында сақталуы, күнделікті жуу залалсыздандыру ережесінің сақталуы, кеміргіштердің болмауы, тұтыну қалдықтары, ас қалдықтарын күнделікті шығарылуы, тығыз жабылатын қақпақтарының болуын қатан қадағалау қажеттігі көрсетілуі жұмыстары жүргізілді.

Тамақтан уланудың белгілері ластану көзіне қарай әр түрлі болады. Тамақтан уланудың көптеген түрлері келесі симптомдарды тудырады:

Жүрек айнуы; Құсу; Сулы немесе қанды диарея; Іштің ауыруы және құрысулар; Безгек

Үйде тамақтан уланудың алдын алу үшін:

- Қолдарыңызды, ыдыс-аяқтарыңызды және тағамның бетін жиі жуыңыз.
- Шикі тағамдарды дайын тағамнан бөлек ұстаңыз.
- Тез бұзылатын тағамдарды тез арада тоңазытқышқа салыңыз немесе қатырыңыз

Симптомдар ластанған тамақты жегеннен кейін бірнеше сағат ішінде басталуы мүмкін немесе бірнеше күннен немесе тіпті бірнеше аптадан кейін басталуы мүмкін. Тамақтан уланудан туындаған ауру негізінен бірнеше сағаттан бірнеше күнге дейін созылады.

Сондықтан әрдайым тағамды дұрыс сақтау, дайындық кезінде гигиена ережелерін сақтау, өнімдердің жарамдылық мерзіміне мән беру және қоғамдық тамақтанатын орындарда сақ болу арқылы өзімізді және жақындарымызды бұл қауіптен сақтай аламыз. Бұл қарапайым, бірақ маңызды қадамдар денсаулығымызды сақтап қалуға мүмкіндік береді.

Алия Сейтбекқызы СМАЙЛОВА,
Қармақшы аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының санитариялық-гигиеналық бақылау, техникалық регламенттер талаптарының сақталуын бақылау бөлімі бас маманы.

ТЕМЕКІ ШЕГУДІҢ ЗИЯНЫ ТУРАЛЫ

Темекінің зиянын білесіз бе? Темекі шегу барысында оның жартысы жанып кетеді, жұтылатын түтіннің құрамында никотин, көміртегі тұтығы, синил қышқылының бөліктері және басқа да сол сияқты химиялық заттар бар. Оның ішінде ең улысы - никотин, оның уы ағзаға еніп, әуелі тітіркендіреді,

одан соң жүйке жүйесіне әсер етеді, қан тамырлары тарылып, сілемейлі қабаты зақымданады. Егер де никотин көп мөлшерде ағзаға енсе, дене тырысып өліп кетуі мүмкін. Никотин ағзаға бірден емес, шамалап енеді, сондықтан да, шылым шегуші қатты уланбайды. Ол біртіндеп болады. Ас қорыту жүйесінің, жүрек-қан тамыры аурулары, қатерлі ісіктер болуы мүмкін. Негізгі шылымның сапасы төмен болған сайын, соғұрлым оның құрамында никотин көп болады. Темекінің түтінінде өте улы зат - никотин бар. Шылым шеккенде адам ауамен бірге темекінің де түтінін де жұтады. Бұл түтіннің ішінде улы газ, шаң, күйе болады. Шылымның күніне 20-сын тартқан адам 90мг никотин жұтады. Темекі жапырағында танин, желім, шайыр, крахмал және алколондтер бар өсімдік. Темекі түтінінде 30-дан астам улы заттар бар: Никотин, Көмір қышқыл газы, Көміртегі тотығы, Көгеретін қышқыл, Аммиак, Шайырлы заттар, Органикалық қышқылдар және басқалары. Темекіден ауаға жылына 720 мың тонна күкірт қышқылы, 384 мың тонна аммиак, 180 мың тонна никотин, 660 мың тонна темекі майы, 550 мың тоннадай иісті газ шығады. Сигареттің 1-2 қорабында никотиннің өлімдік мөлшері бар. Темекішілді құтқаратыны, бұл мөлшердің организмге бірден емес, бөлшектегіп түсетіні. Шылым шегу - зиян, оған күш салмай тастауға болмайды. Жыл сайын дүние жүзінде темекі шегудің салдарынан 4млн адам қайтыс болады екен. Бүгінде жер шарында 1,2 млрд адам темекі шегетін көрінеді. Қазақстанда 5 миллионға жуық адам темекі шегеді екен. Оның басым бөлігі орта жастағы адамдар.

А.ІБРАШЕВ,
Қызылорда қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы.

ДЕРМАТОМИКОЗ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Жалағаш ауданы бойынша дерматомикоз ауруының эпид ахуалы жылдан жылға күрделеніп келеді. Айта кететін болсақ, дерматомикоз ауруы 2024 жылғы 12 айында-30 жағдай тіркеліп, 14 жасқа дейінгі балалар арасында -28 жағдай, 100 мың халық санына шаққанда -83,23.

2023 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 10 жағдайға көбейіп отыр (2023ж-20 жағдай).

Дерматомикоз тері ауруының 2024 жылы Жалағаш аудан аймағында таралуы бойынша: Жалағаш кентінен 9 жағдай тіркелсе, Бұқарбай батыр елді мекенінен-4 жағдай, Жаңаталап ауылынан-3-жағдай, Мақпалкөл аулы, Аққыр елді мекендерінен 3-жағдайдан, Мәдениет, Ақарық, Ақсу елді мекендерінен-2 жағдайдан, Таң Қаракеткен елді мекендерінен 1-жағдайдан тіркеліп, барлығы 30 сырқаттанушылық жағдайын құрап отыр.

Дерматомикозбен ауырғандардың 20-ы мектеп оқушылары, 2-жағдай балабақша тәрбиеленушілері арасынан және 1 жағдай Қызылорда қаласындағы мектеп интернатта оқитын бала арасынан тіркелді.

Дерматомикоз (трихофития, микроспория) - бұл микроскопиялық саңырауқұлақтар тудыратын адам және жануарлардың жұқпалы тері ауруы.

Аурудың көзі - осы жұқпамен ауырған жануарлар (ит, мысық, төрт түлік мал) немесе науқас адам болып табылады.

Аурудың белгілері көбіне денеде, бастың шаш бөлігінде, тырнақта пайда болуы мүмкін, ауру біртіндеп қызғыш немесе қызған дақтардың пайда болуынан басталып, одан әрі көптеген ошақтарға айналады.

Ауру науқас адам немесе жануармен тікелей қарым-қатынаста болған жағдайда жұғады, сонымен қатар, науқас адамның заттарын (киім, бас киім, тарақ, қайшы, төсек жабдықтары) қолданған кезде жұғады.

Адамдар көпшілікке қызмет ететін мекемелерге барғанда (сауна, жасанды су қоймасы, монша, шаштараз, спорт кешендері) жеке гигиенаны сақтамағанда, ауру адамның

тарағы, сүлгісі, бас киімдері, аяқ киімі, жөкесі тәрізді жеке заттарын қолдану барысында жұқтырады.

Дерматомикоздың басты белгілері:

-терідегі гиперемияланған жерлер;

-аяқ-кол тырнақтарының пластинкаларындағы патологиялық өзгерістер;

-теріде қызарған дақтардың, қабыршақтардың пайда болуы;

-бөртпе көпіршіктердің пайда болуы;

-дененің қышуы, ашуы.

Дерматомикоздың алдын алу іс-шаралары:

-жеке бас гигиена ережелерін сақтау (моншада жуынатын легендерді дезинфекциялау, отбасының әрбір мүшесінде жеке бас гигиенасына арналған заттардың болуы);

-бассейндерде, моншаларда, жағажайда резіңке аяқ киімдерді пайдалану;

-қоғамдық орындарға барып келгеннен соң қолды мұқият сабынмен жуу;

-қаңғыбас жануарлардан аулақ жүру;

-үй жануарларын ветеринарлық дәрігерге уақытылы көрсетіп, қажетті екпелер алу;

-егер сіздің айналаныңда тері ауруымен ауыратындар болса, жеке гигиеналық тазалыққа көңіл бөлу. Дерматомикоздың алғашқы белгілері пайда болған кезде тез арада дерматологқа көрінген жөн!

Г.С.АЙМБЕТОВА,
Жалағаш аудандық санитариялық эпидемиологиялық бақылау Басқарма басшысы.

С.Қ.МУСАЕВА,
Жалағаш аудандық санитариялық эпидемиологиялық бақылау Басқармасының жетекші маманы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АУМАҒЫНАН КАРТОПТЫ ЭКЕТУДІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2025 жылғы 27 қаңтардағы № 26 бұйрығына сәйкес Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерге әкетуді қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағынан барлық көлік түрлерімен жаңа піскен немесе салқындатылған картопты (Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің тауар номенклатурасының коды: 0701) әкетуге алты ай мерзімге тыйым салу енгізілген.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

О НЕКОТОРЫХ ВОПРОСАХ ВЫВОЗА КАРТОФЕЛЯ С ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Приказом Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 27 января 2025 года No 26 сроком на шесть месяцев введен запрет на вывоз картофеля свежего или охлажденного (код товарной номенклатуры внешнеэкономической деятельности Евразийского экономического союза: 0701) с территории Республики Казахстан всеми видами транспорта, за исключением вывоза в государства - члены Евразийского экономического союза.

Департамент государственных доходов по Кызылординской области.

ЭКОЖАҒАЛЫҚТАР

ЭКОНОВОСТИ

ПОКРОВНЫЕ КУЛЬТУРЫ: ШАГ К УСТОЙЧИВОМУ ЗЕМЛЕДЕЛИЮ

Современное сельское хозяйство сталкивается сейчас с серьезными вызовами, такими как климатические изменения и ухудшение качества почвы. Исследователи из Института прикладной экологии Китайской академии наук предложили использовать покровные культуры как устойчивый метод восстановления плодородия почвы и предотвращения деградации.

Эксперимент, проведенный на черноземах северо-восточной части Китая, показал, что бобовые, злаковые и их смеси в качестве «живой мульчи» способствуют сохранению структуры почвы, предотвращают эрозию и улучшают переработку питательных веществ. Среди всех вариантов наибольшую эффективность продемонстрировали смешанные культуры. Они увеличивали содержание углерода и азота, активизировали почвенные микробы и создавали оптимальный баланс питательных веществ.

Доктор Ли Чжан, руководитель исследования, отметил, что применение покровных культур помогает восстанавливать деградированные земли без снижения урожайности. Эти методы открывают перспективы для более устойчивого подхода к земледелию, особенно в регионах, где черноземы играют ключевую роль в сельскохозяйственном производстве.

Покровные культуры не только повышают продуктивность, но и способствуют адаптации к изменяющимся климатическим условиям, что делает их важным инструментом для будущего сельского хозяйства.

По материалам gismeteo.ru,
фото © Shutterstock/FOTODOM.

Құрылтайшы -
Қызылорда
облыстық
«Сыр Табиғаты»
заңды тұлғалар
Ассоциациясы

Редактор
Акбота Абеннова

Газет Қазақстан
Республикасы
инвестициялар және
даму Министрлігі
байланыс,
ақпараттандыру және
Ақпарат Комитетінде
қайта тіркелген.

Тіркеу куәлігі
№15905-Г, 25.03.2016ж.

Жекеленген
авторлардың пікірі
редакция көзқарасын
білдірмейді,
қолжазбалар
қайтарылмайды.
«Сыр Табиғаты»
газетінде жарияланған
мақала көшіріліп
басылса, сілтеме
жасалуы міндетті.

Жарнама және
хабарландыру мәтіні
мен мазмұнына
редакция жауап
бермейді.

Газет редакцияның
компьютер
орталығында теріліп,
беттеліп, «ASU» баспа
үйі» ЖШС сенімгерлік
басқаруындағы
«Сыр медиа» ЖШС
баспаханасында
басылды.
Тел: 8(7242) 40-06-68

Газеттің басылу
сапасына баспахана
жауапты.

Офсеттік басылым.
Көлемі 2 баспа табақ.

Жазылу индексі - 68116

Редакцияның
мекен-жайы:
Қызылорда қаласы,
Қайнарбаев көшесі, №33.
Толық мәлімет алу үшін:
8-777-563-76-92
телефонына хабарласуға
болады.

E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

Басылым апта
сайын жарық
көреді

Тапсырылыс
№ 192

Таралым 500

ТОО «КазЭкосистемс»

(гослицензия 01259 №0042510
от 25.09.2008 г.) представляет
следующие виды услуг в области
охраны окружающей среды:

- Оказание консультационных услуг в области охраны окружающей среды
- Составление и содействие в подаче заявления о намеряемой деятельности в уполномоченный орган в области ООС
- Организация в проведении общественных слушаний
- Подготовка отчета о возможных воздействиях при оценке воздействия на окружающую среду
- Подготовка послепроектного анализа отчета о возможных воздействиях
- Составление заявления на получение экологического разрешения на воздействие, в том числе:
 - Составление программы управления отходами для I и II категории
 - Составление программы производственного экологического контроля (ПЭК)
- Составление паспорта опасного отхода
- Составление проекта плана мероприятий по охране окружающей среды
- Составление отчета производственного экологического контроля
- Разработка раздела «Охрана окружающей среды» в составе проектной документации при подготовке декларации для III и IV категории
- Подготовка и содействие в подаче декларации о воздействии на окружающую среду для III категории
- Составление проектов обоснования санитарно-защитной зоны (предварительная, окончательная)
- Составление квартальных отчетов, согласно условий экологического разрешения, статистических отчетов, налоговых отчетов по форме 870.00.
- Консультация и содействие в формировании пакета документов для получения лицензии для юридических лиц, занимающихся деятельностью по переработке, обезвреживанию, утилизации и (или) уничтожению опасных отходов.

Наш адрес: г. Кызылорда,
ул. Байтурсынова, 48.
эл.адрес kazecosystems@mail.ru
тел. 8 7242 27 52 99

ДОБЫЧА ЗОЛОТА ИЗ ОТРАБОТАВШЕЙ ЭЛЕКТРОНИКИ ПОМОЖЕТ СОКРАТИТЬ ВЫБРОСЫ CO2

В Университете Корнелла разработали одновременное решение сразу двух проблем - утилизации электронных отходов и сокращения парниковых выбросов. Команда ученых представила винил-связанные ковалентные органические каркасы (VCOF), успешно извлекающие золото из переработанной электроники и использующие его в качестве катализатора для превращения углекислого газа в полезные органические вещества.

Каждый год на Земле образуется порядка 50 млн тонн мусора из электронных приборов, а перерабатывают из них только около 20%. Золото, содержащееся в этом мусоре, можно извлекать с достаточной селективностью, избегая другие металлы. Метод, использующий безопасную химическую адсорбцию вместо опасных химикатов, демонстрирует высокую эффективность.

Полученные материалы не только уменьшают экологическую нагрузку, но и помогают преобразовывать CO2 в ценные химические соединения. Это открывает новые горизонты для устойчивого будущего, где ресурсы повторно используются, а экологические угрозы снижаются.

По материалам gismeteo.ru,
фото © Only Fabrizio/
Shutterstock/FOTODOM.

ПРИБРЕТАЙТЕ ПОДПИСКУ И ПОЛУЧАЙТЕ СВЕЖИЕ ВЫПУСКИ ГАЗЕТЫ ПО ЭЛЕКТРОННОМУ АДРЕСУ

syr.tabigaty@gmail.com
www.syrtabigaty.kz

Наш адрес: г.Кызылорда, ул.Кайнарбаева, 33
+7 777 563 76 92

